

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Село

Отруєння бджіл на «голому» полі

▶ СТОР. 6

Проблема

Неузгодженість законодавства загрожує функціонуванню біосферного резервату ЮНЕСКО

▶ СТОР. 8

Конкурс

Юні академіки — у трійці найкращих

▶ СТОР. 11

№ 112 (8129)

ВІВТОРОК, 6 ЧЕРВНЯ 2023 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Сьогодні — День журналіста України

Журналісти на передовій

Україна є контрибутором безпеки, і її вступ до НАТО лише зміцнить Альянс

Підбиваючи підсумки дводенної роботи Саміту голів парламентів країн НАТО у Вільнюсі, Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук відзначив важливість того, що парламенти готові зробити внесок в ухвалення рішень, які можуть визначити майбутнє Альянсу та безпеку всіх його членів.

«З високої трибуни від колег почув вкрай важливі сигнали: повна Перемога України та членство України в НАТО сприятимуть утвердженню міцного та сталого миру не лише в Україні, а й у Європі загалом. Україна є контрибутором безпеки, і її вступ до НАТО лише зміцнить Альянс», — зазначив Руслан Стефанчук у Фейсбуці, підкресливши, що запрошення України під час Вільнюського саміту приєднатися до Альянсу — це стратегічне рішення військово-політичного союзу задля досягнення миру в Україні та Європі.

Про це також йшлося під час двосторонніх зустрічей високого рівня, які в ході Саміту провів Голова Українського Парламенту.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ — НА 2—3-Й СТОРІНКАХ.

Монумент нагадуватиме сучасникам: діти мають жити

Хлопчик і дівчинка злітають над вибухом на крилах — такий пам'ятник роботи скульптора Михайла Ятченка дітям, які загинули в результаті збройної агресії РФ, відтепер стоїть у Харкові поруч із будівлею Харківського обласного палацу дитячої та юнацької творчості. Відкриття монумента відбулось у Міжнародний день безневинних дітей — жертв агресії, заснований Генеральною Асамблеєю ООН.

▶ СТОР. 4

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА. Більше фото тут — www.golos.com.ua

Виставку до Дня журналіста розгорнуто в холі станції метро «Золоті ворота».

В експозиції під назвою «Україна: Журналісти на передовій» представлено 40 фотографій, які ілюструють роботу медійників під час широкомасштабного вторгнення. Столична підземка служить укріпленням для киян та гостей міста. Втім, нині людські життя ря-

тують не лише товсті стіни, а й перевірена інформація. Тож кожен, хто долучиться до цієї виставки, може висловити солідарність із роботою тих, хто в умовах війни продовжує виконувати свій професійний обов'язок та надавати людям перевірену і достовірну інформацію.

▶ СТОР. 4

У Сінгапурі відбувся масштабний міжнародний безпековий форум

У Сінгапурі 2—4 червня відбувся найбільший в Азійсько-Тихоокеанському регіоні безпековий форум «Діалог Шангри-Ла», під час якого однією з головних тем стала війна, яку росія веде проти України. Участь у форумі взяли міністри оборони, військові, дипломати, виробники зброї, військові аналітики. Загалом — більш як 600 осіб від 49 держав. Україну на форумі представляла делегація, очолювана міністром оборони Олексієм Резніковим. Серед учасників були міністри оборони США, Китаю, країн Європейського Союзу тощо. На думку експертів, власне, в цьому найбільша цінність «Діалогу Шангри-Ла»: він є майданчиком для зустрічей і переговорів військовопосадовців з багатьох регіонів світу. Хоча офіційних представників росії та КНДР на форумі не було.

▶ СТОР. 5

АКТУАЛЬНО

Облрада посприє активним підприємцям

На Сумщині представників мікро- та малого бізнесу, що матеріально постраждали від російської агресії, закликали звертатися по допомогу на відшкодування заподіяних окупантами збитків. Заступник голови ОВА Тарас Савченко поінформував: на підтримку підприємців нинішнього року в обласному бюджеті закладено 4 млн грн, але ця сума у разі потреби буде збільшена.

Допомога надається лише бізнесу, що діє і сплачує податки та підтримує своїми внесками кошториси громад. Торік на відшкодування збитків, заподіяних війною дрібним підприємцям Сумщини, з обласного бюджету було виділено майже 7 млн грн. Кошти отримали 92 заявники, інформує наш власкор Володимир ЧЕРНОВ.

КОРОТКО

■ Виставу Чернівецького обласного музично-драматичного театру імені Ольги Кобилянської «Фаустпатрон» 24—30 червня покажуть у Венеції, Мілані та Римі. Вхід для глядачів 16+ за донати буде вільним. Головна мета гастролей — збір коштів на допомогу дітям в Україні, які постраждали від війни, повідомляє наш власкор Сергій СУЛИМА.

■ На Закарпатті у Рахові Геннадій Белов, провідний фахівець відділу господарсько-технічного забезпечення Карпатського біосферного заповідника, передав дві пенсії на придбання прициклу нічного бачення для ЗСУ, адже 27 його колег захищають Батьківщину, інформує наш власкор Василь НИТКА.

■ На Миколаївщині ввели в експлуатацію Тилігульську вітроелектростанцію. Перша черга ВЕС уже генерує зелену енергію для забезпечення струмом 200 000 домогосподарств на рік, дізналася наш власкор Олена ІВАШКО.

Більше від «Голосу України»: <http://www.facebook.com/GolosUkrainy>; <http://t.me/GolosUkrainy>

Виступ Голови Верховної Ради України Руслана Стефанчука під час Саміту голів парламентів країн НАТО «Сильна й незалежна Україна: План довгострокової підтримки для України» (м. Вільнюс, 2 червня 2023 року)

Шановна пані Спікерко, дорога Вікторіє, Шановні колеги, Дорогі друзі, Насамперед хотів би висловити слова глибокої подяки литовському народу, який самовіддано підтримує Україну з першого дня російської агресії.

Хочу також щиро подякувати усім делегаціям за ту величезну допомогу, яку ваші країни надають нам у боротьбі за право бути вільними, за право самим обирати шлях свого розвитку, за право бути частиною демократичної європейської і світової спільноти.

Високо ціную ініціативу пані Спікерки Сеймасу Вікторії Чміліте-Нільсен щодо проведення нашого парламентського Саміту.

Сьогоднішня наша зустріч — це про роль парламентів.

Адже парламенти несуть безпосередню відповідальність перед своїми громадянами, перед виборцями, які їх обирали, за рішення, що ними ухвалюються.

Я хочу, щоб ми пам'ятали про це перед ухваленням важливих, а можливо, й доленосних рішень.

Ціну таких рішень, а точніше їх відсутності, я хочу проілюструвати на прикладах двох подій п'ятнадцяти- і десятирічної давності.

Так, я маю на увазі Саміт НАТО 2008 року у Бухаресті і Саміт ЄС 2013 року саме тут, у Вільнюсі.

Вважаю, що це події одного ряду.

У Бухаресті, на жаль, забракло політичної волі і мужності дати Україні План дій щодо членства.

А у Вільнюсі волею колишнього президента-втікача тогочасна влада відмовилася від підписання Угоди про асоціацію з ЄС, а по суті, від європейського майбутнього свого народу і країни.

Наслідки були жахливі: кривавий Майдан у Києві, анексія Криму, окупація росією Донбасу і повномасштабне вторгнення росії 2022 року.

А прямиим бенефіціаром відсутності політичної волі і мужності стала росія!

Шановні колеги!

В останні місяці я часто зустрічався з багатьма з вас.

Багато хто з вас приїжджав у охоплену війною Україну і я вдячний вам за це.

Я звертався до вас із різних трибун і у різних державах.

Сьогоднішнє моє звернення припадає на 464-й день неспровокованого та невинного вторгнення росії в Україну.

Але я не говоритиму сьогодні про злочини росіян в Україні і руйнівні наслідки цієї війни.

Про них промовисто говорять забрані життя дітей, вбивства та катування мирного населення, зокрема, під час

Розпочалися навчання наших солдатів, було створено «танкову коаліцію» і, зрештою, в березні ми побачили в Україні перші «Челенджери» та «Леопарди».

Вже незабаром ми станемо свідками їхнього бойового застосування.

Просто зараз відбувається підготовка до формування «льотної коаліції», до якої долучаються нові й нові країни.

Вірю, що після рішень про початок нав-

ки зору цілей, які ми ставимо перед собою?

Чи гарантуватиме вона мир Європі та всьому євроатлантичному простору без ще одного важливого рішення?

«Si vis pacem, para bellum», — це не просто стародавній вислів.

Переконаний, що лише колективні зусилля, що мають тверду правову основу, стануть запобіжником від нових агресій та застереженням для будь-яких диктаторів.

Україна прагне стати повноправним членом Альянсу.

82% моїх співвітчизників підтримують членство України в Альянсі.

І цей відсоток лише зростає.

Так, війна триває і до Перемоги й відновлення справедливого миру ще потрібно докласти чимало зусиль.

Але будівництво нової архітектури безпеки не можна відкладати на потім.

Настав час доленосних рішень.

Історичних рішень.

Шановні колеги,

Переконаний, що майбутній Саміт НАТО у Вільнюсі має дати Альянсу нове стратегічне бачення його майбутнього, нове бачення безпекової архітектури та гарантій безпеки.

Для України єдиною ефективною гарантією безпеки може бути лише членство нашої країни в НАТО.

Для НАТО ж це буде членство країни з потужними збройними силами, які мають успішний досвід ведення повномасштабної війни із діючою армією переважаючого за силами противника.

Для НАТО — це ще один союзник-однодумець, який реально бореться і стоїть на захисті спільних цінностей.

Від імені Верховної Ради України хочу запевнити вас, що Український Парламент зробить все для продовження незворотних реформ і досягнення високих стандартів євроатлантичної спільноти.

Закликаю вас підтримати нашу державу на її євроатлантичному шляху.

Серед основних рішень майбутнього Саміту ми б хотіли бачити запрошення України приєднатися до Альянсу або визначення чіткого алгоритму руху України до НАТО.

Водночас ми усвідомлюємо, що для ухвалення рішення щодо України необхідний консенсус всіх членів Альянсу.

Прошу ваші парламенти усіляко сприяти формуванню цього консенсусу.

На Вільнюському саміті Україна має отримати набагато більше, ніж повторення декларацій про політику «відкритих дверей».

Вільнюський саміт має стати важливим етапом підготовки України до приєднання до Альянсу.

Я радий, що Парламентська Асамблея НАТО під час останньої сесії в Люксембурзі визнала значний внесок України у євроатлантичну безпеку.

Асамблея наголосила на майбутньому України в євроатлантичній родині та закликала Саміт НАТО у Вільнюсі надіслати чіткий політичний сигнал, узгодити наступні важливі кроки на шляху України до членства в НАТО.

Мої слова подяки також Сеймасу Литви, який першим ухвалив резолюцію на підтримку членства України в НАТО, а також шановним парламентам Польщі, Естонії, Латвії і Чехії.

Лише вчора 21 комітет у закордонних справах 19 парламентів держав-членів Альянсу ухвалили спільне звернення до голів держав та урядів країн Північноатлантичного договору визначити на прий-дешньому Саміті чіткий шлях для вступу України до НАТО і дати чіткі та міцні гарантії безпеки для України.

Закликаю ваші шановні парламенти посилити ці важливі політичні сигнали та ухвалити заяви на підтримку запрошення України на Саміті у Вільнюсі приєднатися до НАТО.

Переконаний, що рішення ваших парламентів напередодні Вільнюса дозволять ухвалити у литовській столиці єдино правильні та сильні історичні рішення!

«I am convinced that the present solution is only a partial one, aimed at guarding the heart. It must grow until the whole free world gets under one umbrella» («Я переконаний, що нинішнє рішення є лише частковим, покликаним захистити серце. Воно (прим. — НАТО) має зростати допоки весь вільний світ не опиниться під однією парасолькою»).

Чи знаєте ви друзі, чий це слова?

Я процитував першого Генерального секретаря Північноатлантичного альянсу. Генерал Гастінгс Ісмей так бачив майбутнє Альянсу.

Вважаю, що ці слова генерала Ісмея і є тим найкращим «Планом довгострокової підтримки для України»!

Дякую за увагу! Слава Україні!

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.

Фото: rada.gov.ua

вчорашньої атаки на Київ.

росія вбила 484-ох наших діточок.

484-ох за 464 дні.

Попри це, я хочу говорити про оптимізм і віру.

Я маю підстави для оптимізму й віри, які дають мені саме ці 464 дні героїчного опору українського народу та 464 дні виняткової єдності вільного світу.

В березні й квітні ми зупинили російську навалу, втримали нашу столицю Київ, якій пророкували падіння за три дні.

Далі змусили ворога залишити північ України, забрались із Київщини, Чернігівщини, Сумщини.

У травні-червні минулого року до України почали надходити сучасні реактивні системи залпового вогню, більш відомі як «Хаймарси».

Вже восени ми продовжили звільняти нашу територію та повністю вигнали окупантів з Харківської області.

Згодом звільнили Херсон та всю правобережну частину регіону.

Наприкінці січня ви ухвалили рішення про постачання Україні сучасних танків.

чань українських пілотів на бойових літаках 4-го покоління ми побачимо важливі рішення про передачу Україні F16 та літаків інших типів.

І коли в нашому небі з'являться F-16, це буде переломним моментом для всієї безпеки у Європі та світі.

Всі ці важливі рішення є свідченням дедалі більшого усвідомлення незворотності української Перемоги.

Так, Україна обов'язково перемає в цій війні.

Переможе завдяки винятковій мужності своїх воїнів.

Завдяки винятковій стійкості всього українського суспільства.

Переможе завдяки підтримці вільного світу, його громадян, демократичних парламентів та урядів.

Мир повернеться у Європу.

Я вірю, що це буде справедливий і довготривалий мир.

Дорогі друзі, Ви й ваші країни уже зробили величезну інвестицію у Перемогу над агресором.

Але чи буде ця інвестиція без фінального внеску успішною з точ-

Лише об'єднавшись у дієву спільну безпекову систему, що гарантуватиме захист кожній державі та поділятиме загальні демократичні цінності, ми зможемо забезпечити майбутнє, вільне від свавілля окремих лідерів та їх недовговічного правління.

Україна довела, що є частиною вільного демократичного світу.

Ми захищаємо не лише наші домівки і життя наших родин, але й наші спільні цінності й переконання.

Нашу свободу.

Українці ефективно протистоять силі, яка ще донедавна вважалась однією з найпотужніших у світі.

Навряд чи хтось зможе заперечити здатність України зробити значний внесок у систему колективної безпеки, зробити її більш стійкою та дієвою.

НАТО — це союз, покликаний забезпечити свободу та безпеку його країн-членів.

НАТО — це союз, заснований на цінностях демократії, індивідуальності свободи, верховенства права та принципу мирного розв'язання суперечок.

Ці цінності є нашими спільними і саме тому

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук під час Саміту голів парламентів країн НАТО у Вільнюсі провів ряд двосторонніх зустрічей

Із Президенткою
Парламентської асамблеї
НАТО
Жоель
Гарріо-Майльям

Сторони обговорили майбутнє членство України в Ор-

ганізації Північноатлантичного договору.

Голова Верховної Ради України наголосив, що дуже розраховує на підтримку України Парламентською асамблеєю НАТО у липні на Вільнюському саміті. Водночас він висловив вдячність за вже ухвалені рішення на підтримку України, зокрема, визнання російського режиму терористичним, підтримку рішення Міжнародного кримінального суду у питанні ордеру на арешт путіна і львової-белової, засудження ідеології рашизму, визнання акту геноциду та рішення ПА НАТО щодо перспектив майбутнього України в Організації Північноатлантичного договору.

«Українська армія де-факто є армією НАТО. Ми воюємо зброєю НАТО і за стандартами НАТО. Українська армія виконує функції НАТО», — акцентував Спікер Парламенту України.

Він також наголосив, що Україна розуміє, що позитивне рішення Альянсу буде можливе лише тоді, коли Україна виграє цю війну. «Для України важливо почути перспективи, чіткі сигнали стосовно того, яким буде шлях України до Альянсу і скільки він займе часу, визначення чіткого алгоритму руху України до НАТО», — зауважив Спікер Парламенту України.

«Ми маємо вигнати цей російський авторитарний режим — іншого вибору немає. Це просто наш обов'язок», — наголосила, зі свого боку, Президентка Парламентської асамблеї НАТО Жоель Гарріо-Майльям.

Із Президентом
Литовської Республіки
Гітанасом
Науседою

Насамперед Спікер Парламенту України висловив вдячність Литовській Республіці та литовському народові за безцінну й всеосяжну підтримку, яку відчуває Україна.

«Дякуємо за чітку й зрозумілу позицію щодо підтримки України на всіх фронтах — шляху до Європейського Союзу та НАТО, у політичних рішеннях та реальній і практичній підтримці», — наголосив Голова Верховної Ради України.

Окрім того, Руслан Стефанчук подякував Гітанасу Науседі за підтримку якнайшвидшого створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії росії проти України. Він повідомив, що для України невід'ємними складниками справедливого миру є притягнення російської федерації до відповідальності, повернення всіх українських незаконно вивезених до росії дітей в Україну, повернення всіх полонених до України та відшкодування росією всіх завданих Україні збитків.

Також сторони обговорили питання реалізації формули миру Президента України Володимира Зеленського. Зокрема, Литва підтримує план України у напрямі «Відновлення справедливості»:

«Ваш патронат і ваша залученість до розробки деяких розділів справді дають нам оп-

тимізм, що ця формула буде реалізована».

«Для України людське життя — найвища цінність», — зауважив Руслан Стефанчук, подякувавши за надання прихистку у Литві більше 70 тисяч українців: «Такі теплі відносини між нашими народами — це ознака великої солідарності та підтримки українського народу».

Зі свого боку, Президент Литовської Республіки зауважив про необхідність подальшого руху у питанні створення спеціального трибуналу, а також відновлення України. Він також наголосив, що «Україна має вирішувати, на яких умовах буде реалізовано мирний план».

Із Головою
Парламенту
Республіки Словенія
Уршкою
Клакочар-Зупанчич

Насамперед Спікер Парламенту України висловив вдячність за нещодавнє визнання Парламентом Словенії Голодомору 1932—1933 років геноцидом українського народу. «Такі рішення демонструють те, що парламенти чітко усвідомлю-

ють, що між тим, що росія робить сьогодні, і тим, що вона робила 90 років тому, є дуже тісний історичний зв'язок», — зауважив він, додавши, що саме через те, що 90 років тому це зло не було покаране, воно повернулося сьогодні.

«Україна тримається, стоїть, чинить шалений спротив російській федерації. Армії, яка в разі переважає кількісний склад української», — акцентував Руслан Стефанчук, висловивши вдячність Словенії за надану військову допомогу, а також за готовність долучитися до ряду проектів із гуманітарного розминування.

Окрім того, Голова Верховної Ради подякував за бажання Словенії доєднатися до відбудови Харківської області, зокрема, міста Ізюм. Водночас Руслан Стефанчук закликав Словенію приєднатися до реалізації формули миру Президента України Володимира Зеленського, взявши патронат над одним із її пунктів.

Він також звернувся до Парламенту Словенії з проханням розглянути прийняття заяви про підтримку євроатлантичного шляху України, як це вже зробили парламенти Литви, Латвії, Естонії, Польщі та Чехії.

«Словенія безумовно підтримує територіальну цілісність України та продовжуватиме надавати всю необхідну допомогу», — зауважила, зі свого боку, Голова Парламенту Республіки Словенія Уршка Клакочар-Зупанчич. Вона також наголосила, що Республіка Словенія завжди прагнуче роботи міжнародного законодавства проти акту агресії.

Зі Спікером
Рійгікогу Естонії
Лаурі Гуссаром

Сторони обговорили, зокрема, членство України в ЄС і НАТО, санкційний тиск проти російської федерації, притягнення росії до відповідальності, а також реалізацію формули миру Президента України Володимира Зеленського та відбудову України.

Насамперед Руслан Стефанчук висловив вдячність колезі за прийняття Парламентом Естонії заяви про підтримку вступу України до Організації Північноатлантичного договору: «Сподіваюсь, це стане сигналом і прикладом для інших парламентів».

«У фокусі уваги сьогодні — членство України в Альянсі. За

місяць ми прагнемо почути чіткий сигнал про вступ України до НАТО», — зазначив Руслан Стефанчук.

Окрім того, він акцентував, що Україна очікує на оцінку її прагнень вступу до Європейського Союзу: «Перемовини про повноцінне членство мають початися до завершення цього року». Також Руслан Стефанчук зауважив про потребу у підтримці в подальшому русі щодо необхідних реформ, законодавства, яке має прийняти Україна на шляху вже до повноцінного членства в Євросоюзі.

Водночас Голова Верховної Ради України наголосив, що лише санкції без можливості їх обходу можуть нанести економічний біль для росії та змусити її зупинити цю війну.

Він зазначив, що для України важливим є питання справедливого миру, складником якого є притягнення до відповідальності завдяки міжнародним організаціям російського керівництва і всіх інших, хто скоїв злочини проти України у цій війні. «Якраз розслідування злочину агресії, як першого злочину, що скоїла російська федерація, потягне за собою успішне розслідування всіх інших воєнних злочинів росії», — додав він.

«Саме надання Україні зброї дозволить отримати перевагу у цій війні та перемогти ворога на полі бою», — зауважив Спікер Парламенту України, наголосивши на важливості продовження та посилення військової підтримки України.

Він також подякував Естонській Республіці за підтримку формули миру Президента України Володимира Зеленського й опіку над одним із пунктів, який називається «Відновлення справедливості».

«Естонія була, є та залишається лідером серед країн, які

всебічно допомагають Україні», — наголосив Голова Верховної Ради України, подякувавши за оборонну, гуманітарну, фінансову та політичну підтримку.

«Ми завжди стоїмо на боці свободи, безпеки на континенті — і крок за кроком підтримуємо Україну», — зауважив, зі свого боку, Спікер Рійгікогу Лаурі Гуссар. Він повідомив, що Естонія має серйозні наміри взяти участь у відбудові України, а також підтримуватиме Україну на шляху до Організації Північноатлантичного договору.

Із заступницею Спікера
Палати громад
Парламенту Сполученого
Королівства
Великої Британії
та Північної Ірландії
Розі Вінтертон

Насамперед Спікер Парламенту України наголосив, що цінує багатопартійну підтримку з боку Парламенту Сполученого Королівства. Він висловив вдячність Великій Британії за всебічну допомогу Україні у найскладніший час, коли український народ протистоїть російській агресії, зокрема, за визнання Палатою громад Голодомору 1932—1933 років геноцидом українського народу.

Також сторони обговорили питання євроатлантичного майбутнього України: «Для нас вкрай важлива підтримка Сполученого Королівства. Розраховую на лідерство Великої Британії у питанні членства України в НАТО».

«Для звільнення всіх окупованих територій нам потрібно більше зброї», — акцентував

Руслан Стефанчук, зауваживши на важливості продовження надання оборонної допомоги.

Сторони також приділили увагу питанню санкційного тиску проти російської федерації, адже росія всіляко намагається обійти вже запроваджені санкції: «Спільне завдання — не дати рф скористатися такими прогалинами».

Голова Верховної Ради України закликав підтримати реалізацію формули миру Президента України Володимира Зеленського: «Ця формула — дороговказ, яким мир бачить Україна. Головним буде не просто завершення війни, а й відбудова України».

«Із боку Великої Британії було докладено максимум зусиль, щоби бути серед лідерів підтримки України», — наголосила, зі свого боку, Віцеспікерка Палати громад Парламенту Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії Розі Вінтертон. Вона також запевнила у підтримці Великою Британією шляху України до Організації Північноатлантичного договору.

За повідомленням прес-служби Апарату Верховної Ради України.

Фото: rada.gov.ua

Олександр КОРНІЄНКО: Наші партнери бачать нас членами ЄС та НАТО, і разом ми обов'язково цього досягнемо

У межах робочого візиту на Житомирщину Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко взяв участь у церемонії урочистого відкриття модульного закладу дошкільної освіти № 8 в Овручі.

Садочок збудували за сприяння дружньої нам Естонії. Із часу першого візиту в Овруч представників Естонського центру міжнародного співробітництва та розвитку минуло лише рік — і офіційна делегація збиралася, щоб урочисто відчинити двері для маленьких овручан. У церемонії взяли участь представники естонської делегації на чолі з Міністром закордонних справ Естонії Маргусом Тсахкною, заступник Голови Комітету зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва, Голова групи міжпарламентських зв'язків з Естонською Республікою Арсеній Пушкаренко, народні депутати України Галина Янченко, Віталій Безгін, Роман Грищук, а також представники місцевої влади.

«Ми дуже вдячні Естонії і за цей проект, і за Житомирську область, — зауважив Олександр Корнієнко. — Пригадую, трохи більше, ніж рік тому, ми з Арсенієм Пушкаренко були у перших поїздах в Таллінні. Ми розповідали, переконували, показували. І хочу сказати, треба було мати велику сміливість тоді, у травні, коли ще було незрозуміло, чим це все закінчиться і скільки Україна протримається, вкладати не лише ресурси й гроші, а серце й душу, їхати сюди, розглядати об'єкти, дивитися і домовлятися, як це буде».

Олександр Корнієнко висловив вдячність за підтримку не лише естонській стороні, а й усій ко-

аліції країн-партнерів за те, що тема українських дітей на міжнародному порядку денному не вщухає. «Ми багато працюємо над тим, щобі наші діти й тимчасово переміщені, і ті, які залишилися там, де вони живуть, поверталися поступово до нормального життя. Йдеться якраз про відбудову і про повернення сфери освіти до нормального функціонування. Звичайно, це стосується також дітей, які виїхали з України. Ми не хочемо втратити і їх. Дякуємо, що братні країни прихищають дуже гостинно, але ми хотіли би, щобі українці поверталися додому».

Окремо Перший заступник Голови Парламенту зупинився на темі депортованих українців: «Після депортації росіяни змінюють прізвища нашим дітям. У термінах міжнародного права це називається геноцидом. Прямо в Конвенції про геноцид написано, у 2 статті: «Примусове переміщення дітей — це ознака геноциду». Це те, що найбільше болить, і те, за що ми будемо боротися. До останньої повернутої дитини. Упевнений, наші воїни готові за це воювати до останньої краплини крові».

Більше дев'яти років Україна стоїть проти росії завдяки трьом речам: силі народу, який не хоче коритися агресору, мужності захисників, які цілодобово відбивають жорстокі атаки, і міжнародній підтримці — збройній, фінансовій та гуманітарній, зауважив Олександр Корнієнко. А

тепер, за його словами, додалася ще одна важлива системна підтримка — геополітична: «Наші партнери бачать нас членами Європейського Союзу, наші партнери бачать нас членами НАТО. Думаю, разом ми обов'язково цього досягнемо».

Міністр закордонних справ Естонії Маргус Тсахкна зауважив, що як батько чотирьох дітей не може собі уявити, через який жаж проходить українські діти. «Саме тому ми не маємо мовчати, а завжди маємо продовжувати говорити не лише про жорстокі злочини, які чинить путінський режим, не лише про росій-

ську агресію, але й про долі цих дітей. Адже кожна мати чи батько, в якій країні вони би не були, завжди відчуватимуть, через які жахіття проходять українські батьки». Відкриття садочка в Овручі Маргус Тсахкна назвав символом боротьби українців за своє бажання бути вільними. «Розумію, що наші зусилля — це лише краплинка у океані, але без таких крапель не було б цього океану. І мені здається, що ми показуємо дуже потужний приклад, як можна організувати відповідну співпрацю між націями, між урядами, між муніципалітетами», — сказав він.

Заступник Голови Комітету зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва, Голова групи міжпарламентських зв'язків з Естонською Республікою Арсеній Пушкаренко зауважив, що Житомирщині дуже пощастило мати таких рішучих партнерів. «Дивлюся на наші державні стяги України й Естонії, і думаю, що росія дуже сподівалася, що і в Овручі, і в Києві, і в багатьох українських містах буде російський триколон. Але на нашій землі буде лише наш державний стяг і прапори наших друзів». Народний депутат висловив переконання, що завдяки таким партнерам, як Есто-

нія, війна закінчиться саме в Україні. «Добре, що є країни, які усвідомлюють — ми платимо велику ціну за нас всіх», — наголосив він.

Під час робочого візиту відбулося підписання меморандуму про відновлення наступного об'єкта — зруйнованого російською ракетою моста в Малині.

Водночас естонська сторона вирішила передати Житомирській області спеціальний автотранспорт та лабораторне обладнання для фіксації злочинів проти довілля задля майбутнього відшкодування.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.
Фото rada.gov.ua.

Монумент нагадуватиме сучасникам: діти мають жити

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Перша леді України Олена Зеленська, яка взяла участь у відкритті меморіальної композиції, зазначила: «Важко відкривати пам'ятники загиблим. Особливо якщо ці загиблі — діти. Адже діти мають жити. Як мали жити маленькі мешканці багатоповерхівок в Умані, Дніпрі, Херсоні, Запоріжжі, десятків розбитих російськими ракетами будинків по всій країні. Повинні були жити всі пасажирів автівок з написом «Діти», розстріляних окупантами. Не повинні плакати ані харківський тато — над сином,

ані київський дідусь — над онукою — з відомих усій країні пронизливих фото. Діти мають жити!».

У 2021-му Україна долучилася до відзначення Міжнародного дня безневинних дітей — жертв агресії. А вже наступного року українці мусили оплакувати перших юних жертв країни-агресора, пам'ять яких вшанували дзвіночками на деревах Софії Київської. Від часу повномасштабного вторгнення в Україну російські військові злочинці забрали життя вже 485 дітей. Дзвіночки дзвенять по всій країні.

Під час відкриття пам'ятника лунала трагічна констатація: у XXI столітті посеред Європи ми змушені говорити про захист наших дітей від фізичного знищення. Але світ має усвідомити й те, що загроза нашим дітям — це загроза малечі всієї планети. У дитинства немає кордонів. І водночас наші діти — це відповідальність, покладена на сучасників. Вони — наше майбутнє, і вірять, що ми — їхнє сьогодні і зробимо їх життя найкращим, найбезпечнішим, сповненим любов'ю — навіть посеред війни.

Всеволод МИНЬКІВ.

Фото зі сторінки Олени Зеленської у Фейсбучі.

Журналісти на передовій

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Важливо висловити свою повагу журналістській спільноті», — зауважив перший заступник голови Комітету Верховної Ради з питань свободи слова Євгеній Брагар під час відкриття виставки. За його словами, парламентський комітет не зупиняв свою роботу, захищаючи інтереси, в тому числі й тих медійників, які працюють у гарячих точках. Фіксація злочинів, які відбуваються сьогодні на території України, надзвичайно важлива для подальших судових процесів, акцентував народний депутат. «Після війни запрацює Міжнародний трибунал. Буде дуже важливо притягувати російських воєнних злочинців до відповідальності. Такі само процеси були щодо Руанди, у Югославії, після Другої світової війни він відбувався над нацистськими злочинцями, над японськими мілітаристами. І от тоді дуже важливо буде відшукати кожного злочинця та зібрати доказову базу по кожному злочину. Тут робота журналістів набуває особливої ваги, а будь-яка публікація стане доказовою базою в судовому процесі», — зауважив він.

За словами голови Національної спілки жур-

Голова Національної спілки журналістів України Сергій Томіленко, перший заступник голови Комітету з питань свободи слова Євгеній Брагар.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

налістів Сергія Томіленка, за даними організації та міжнародних експертів станом на день, коли відкривали виставку, війна забрала життя 63 медійників. «14 колега загинули при виконанні професійних обов'язків. Дев'ять стали цивільними жертвами. Ще 40 героїв, які робили свій внесок у Перемогу України, загинули під час військової служби, — зазначив С. Томіленко, додавши: — Наші колеги роблять свій внесок у перемогу правди, і ми гордо кажемо, що журналісти важливі».

Він також звернув увагу на ту частину виставки, яка розповідає про внесок журналістів із деокупованих та прифронтових територій. «Завдяки підтримці міжнародних партнерів Національна спілка журналістів уже допомогла виходу 26 місцевих газет для Херсона, Бахмута, Лимана, Снігурівки», — зауважив він.

Перший секретар Національної спілки журналістів Ліна Куш розповіла про те, як з'явилася виставка. «Ми допомагали журналістам під час широкомасштабного вторгнення тренінгами, фото-

апаратами, обладнанням, спальними мішками, — каже вона. — І попросили тих, хто працює на фронті, зробити знімки самих медійників. У експозиції є також тематичні стенди, присвячені загиблим журналістам і тим, хто перебуває в полоні — це і кримськотатарські громадянські журналісти, яких переслідує рф, журналісти з Криму Владислав Єсіпенко, Ірина Данилович, Дмитро Хилюк. Маємо свіжий випадок затримання нашої колежанки Ірини Левченко із Мелітополя».

За словами С. Томіленка, виставка «Україна: Журналісти на передовій» створена для того, щоб вшанувати внесок кожного українського медійника. Адже в перший день повномасштабного вторгнення кожен із них перетворився на військового журналіста.

Під час відкриття експозиції голова НСЖУ отримав від військового кореспондента Михайла Шаркова прапор із підписами бійців, які воюють під Бахмутом та на інших ділянках фронту. Цей стяг братимуть із собою кореспонденти, які прямуватимуть у зону бойових дій, і його доповнять підписи наших захисників із побажаннями до журналістів. «Для нас він стане справжнім прапором Перемоги», — зауважив С. Томіленко.

Лєся ВИСОЧАНСЬКА.

У Сінгапурі відбувся масштабний міжнародний безпековий форум

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Особливістю цього міжнародного форуму став високий рівень європейської делегації, до складу якої входили прем'єр-міністр Естонії Кая Каллас, високий представник ЄС з питань зовнішньої політики і політики безпеки Жозеп Боррель, а також міністри оборони Великої Британії, Німеччини, Нідерландів, Швеції... Вважається, що мета їхньої участі — переконати більше азіатських країн надати допомогу Україні в захисті від російської агресії, **повідомляє Укрінформ**.

Прем'єр-міністр Естонії Кая Каллас після виступу на форумі зауважила в інтерв'ю ERR, що найважливіші послання її промови були пов'язані зі спростуванням наративу, який стосується НАТО. «Тут говорять про розширення НАТО як процес, котрий якимось чином пов'язаний з волею країн, але я це спростовую. Росія поводиться як остання ко-

лоніальна держава, яка фактично намагається колонізувати та розширювати свою імперію. Це та тема, яка, можливо, знайде тут відгук, яку тут зрозуміють», — зазначила вона.

У свою чергу міністр оборони Німеччини Борис Пісторіус закликав держави Індостанського регіону зайняти чітку позицію проти атак на міжнародну архітектуру безпеки, зокрема війни росії проти України.

А міністр оборони Нідерландів Кайса Оллонгрєн вступила в полеміку з високопосадовим китайським дипломатом: колишній посол КНР у США Цуй Тянькай заявив, що нібито війна росії проти України пов'язана з «невдалою архітектурою безпеки» в Європі. «Я не думаю, що ви ефективно та конструктивно керуєте ситуацією з безпекою», — сказав він, наголосивши: «Нам не потрібне азійське НАТО. Ми не хочемо бачити розширення ролі НАТО в нашому регіоні», **повідомляє «Голос Америки»**.

«Було припущення посла, що Європі не вдалося дуже добре керувати своєю безпекою через війну в Україні», — відповіла Кайса Оллонгрєн. — Звичайно, я розумію, що в Україні йде війна, але, я вважаю, що це не результат неправильного управління ситуацією з безпекою в Європі. Це результат неповаги до того, як ми хочемо керувати безпекою в Європі».

«Не можна звинувачувати Європу чи європейські країни в незаконному вторгненні росії в Україну», — наголосила Оллонгрєн в інтерв'ю виданню Politico через кілька хвилин після свого виступу.

Ще до початку форуму трималася інтрига, чи відбудеться особиста зустріч міністрів оборони США та Китаю. Однак Пекін відмовився від такої пропозиції. Водночас, виступаючи на форумі, міністр національної оборони Китаю Лі Шанфу заявив, що КНР прагне діалогу з

США, бо серйозний конфлікт або протистояння між країнами стало б «нестерпною катастрофою» для всього світу.

За підсумками візиту **Олексій Резніков повідомив у Твіттері**, що провів низку двосторонніх переговорів на полях форуму, зокрема, з міністрами оборони США — Ллойдом Остіном, Канади — Анітою Ананд, Німеччини — Борисом Пісторіусом, Японії — Ясукадзу Хамадою, Нової Зеландії — Ендрю Літлом, Фіджі — Піо Тікодуаду, заступником прем'єр-міністра і міністром національної оборони Камбоджі Теа Баном, високим представником ЄС з питань зовнішньої політики і політики безпеки Жозепом Боррелем, і це ще не повний перелік. Про те, що відбулася зустріч міністром оборони Лі Шанфу, в соціальній мережі не згадується, однак про це свідчать численні фотознімки, які поширили медіа.

Не лише данина історії, а й політичний маніфест

4 червня — історична для поляків дата, адже цього дня 1989 року в країні відбулися перші частково вільні вибори, які спричинили падіння комуністичної влади. Проте нинішні святкування з нагоди цього «дня свободи» перетворилися на політичну маніфестацію опозиційних сил, яка зібрала на вулицях польських міст сотні тисяч людей.

Найбільшою за кількістю була хода, названа «Великим маршем», вулицями столиці, де разом із варшав'янами та прибулими з різних регіонів країни, маршували аж до 500 тисяч учасників. Ті ж, хто не зміг прийти до столиці, виходили на вулиці своїх населених пунктів. Акції відбулися, зокрема, в Кракові, Щецині, Ополі, Гожові Великопольському, Ченстохові. Варто згадати, що маніфестували поляки і в закордонних столицях — Берліні, Парижі, Женеві та Брюсселі, Нью-Йорку, Чикаго, Торонто.

Ініціатором маршу виступив ще в середині квітня Дональд Туск — лідер опозиційної Громадянської платформи, яка й була основним його організатором.

Місцеві та закордонні аналітики переконані, що така мобілізація симпатиків різних політичних сил стала можливою внаслідок ухвалення владною партією та підписання президентом на початку минулого тижня закону, що теоретично дозволяє переслідувати попередню владу — тобто Громадянську платформу.

Президент Польщі намагався «погасити» хвилю невдоволення. Зокрема, він пообіцяв скерувати закон, який так збури суспільство, до Конституційного суду та внести до парламенту пропозиції змін, які суттєво його пом'якшать. Утім, поки що президентові не вдалося заспокоїти невдоволених, про що свідчать масовість недільних маршів.

Попри широкий ідеологічний спектр учасників маршу ключовими серед промовців-політиків, окрім самого Дональда Туска, були перший демократично обраний президент країни Лех Валенса та мер Варшави Рафал Тшасковський.

Політологи вважають, що тепер на порядку денному два питання: чи вдасться Тускові об'єднати політичну опозицію, щоб піти на вибори спільним фронтом, та чи вдасться опозиційним силам утримати таку мобілізацію своїх прихильників до часу проведення виборів?

У понеділок незалежні польські ЗМІ рясно цитували заголовки закордонних видань, зокрема The Guardian, Financial Times, The Daily Telegraph, Le Monde, El Pais, котрі описали недільний марш у Варшаві як одну з найбільших демонстрацій в Польщі після повалення комунізму.

Тим часом у суспільному мовленні країни марш оцінили на 100 тисяч учасників — «звезених партійних діячів» — і засудили за «мову ненависті». Нічого не згадували про подію 4 червня 1989 року, головний державний інформаційний канал країни топ-менеджерів обрав іншу «важливу, хоча й сумну річницю» — відсторонення 4 червня 1992 року уряду Яна Ольшевського, першого кабінету після Другої світової війни призначеного Сеймом РП, обраним в результаті цілком вільних виборів, за спробу провести повну ліквідацію політиків.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Реджеп Ердоган склав присягу і назвав склад нового уряду Туреччини

Минулої суботи у Великих національних зборах в Анкарі Президент Туреччини Реджеп Ердоган склав присягу на вірність народу і вступив на наступний термін як глава держави.

Інформаційне агентство Anadolu повідомляє, що тимчасовий виконавчий обов'язки голови парламенту Девлет Бахчелі вручив Ердогану документ, що засвідчує його перемогу в другому турі президентських виборів, які відбулися 28 травня.

На інавгурації Президента Туреччини були присутні представники 78 країн, у тому числі понад 20 глав держав, а також генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг, генеральний секретар Організації тюркських держав Кубанічбек Омуралєв і генеральний секретар Організації ісламського співробітництва Хусейн Ібрагім Таха. Делегацію від України очолював Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук.

За традицією після присяги Ердоган поклав вінок до мавзолею засновника Турецької Республіки Мустафи Кемала Ататюрка. Потім програма урочистих заходів продовжилася у президентському комплексі, де очільник Туреччини приймав вітання від зарубіжних гостей. Їх було запрошено до резиденції «Чанка» на офіційний обід. Урочистості завершилися брифінгом переобраного президента, на якому він оголосив склад нового уряду.

Ердоган висловив сподівання, що з новим кабінетом міністрів працюватиме до 28 травня 2028 року, коли завершиться термін його повноважень.

Anadolu повідомило, що, попри урочисті заходи, Ердоган провів і робочі зустрічі. Зокрема, з генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом, яка відбулася у Стамбулі. Співрозмовники майже годину обговорювали важливі міжнародні події, серед яких ситуація у Косово, війна росії проти України, вступ Швеції до Альянсу, проти чого виступали Туреччина, а також Угорщина.

Після зустрічі генсек НАТО заявив на брифінгу, що Швеція виконала всі вимоги для вступу до Альянсу, і висловив сподівання, що це відбувається до вільноскою саміту НАТО. Столтенберг наголосив, що добре розуміє вимоги офіційної Анкари до Швеції, бо жоден інший член Альянсу не зазнав такої кількості терористичних атак, як Туреччина. Він зазначив, що Швеція вжила конкретних заходів для виконання вимог. Зокрема, внесла поправки до конституції, припинила дію ембарго на продаж зброї та посилює контртерористичну співпрацю. «Лише кілька днів тому набуло чинності важливе антитерористичне законодавство, на якому наполягала турецька сторона», — зазначив генсек НАТО.

Також стало відомо, що на прохання НАТО Туреччина направила до Косово підрозділ своїх

спецпризначенців. Перекидання турецьких спецпризначенців до Косово мало завершитися у понеділок. Вони розміщуються у казармах «Султан Мурат» і одразу будуть направлені до зони конфлікту в північному регіоні.

Але справжньою сенсацією став приїзд на інавгурацію прем'єр-міністра Вірменії Ніколи Пашиняна, з огляду на те, що з 1993-го по 2021 рік між цими країнами навіть не було дипломатичних відносин. Схоже, поки росія «зайнята» війною в Україні, виник історичний шанс нарешті залагодити багаторічний конфлікт у цій частині Кавказу та укласти довгоочікувану мирну угоду між Вірменією і Азербайджаном. Низка перемовин між першими особами двох країн, які відбуваються останнім часом на полях європейських самітів, а також у Сполучених Штатах, дають підстави на це сподіватися.

«Переговори йдуть дуже інтенсивно, і якщо ми збережемо цей курс, є можливість наприкінці року укласти мирну угоду», — заявив секретар Радбезу Вірменії Армен Григорян, **повідомляє «Радио Азатутюн»**.

Позитивно в Єревані оцінили зустріч лідерів, що відбулася 1 червня в Кишиневі. «Це хороша можливість просунути мирний порядок денний. Підтримка міжнародною спільнотою цього порядку денного дуже важлива», — сказав секретар Радбезу Вірменії.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

ФОТОФАКТ

Понад п'ять тисяч людей днями взяли участь у масовому диктанті на Єлисейських полях у Парижі, які для цього переобладнали під шкільну аудиторію. Статус наймасовішого диктанту ще має підтвердити Книга рекордів Гіннеса. Минулий рекордний диктант відбувся на стадіоні в передмісті Парижа 2018 року й зібрав 1400 учасників.

Фото зі сторінки в Твіттері La dictee pour tous.

Режим слабшає, павуки гризуться

Власник приватної військової компанії «вагнер» евгеній прігожин заявив, що військово-службовці російської армії відкрили вогонь по машині «вагнерівців» і напали на їхню передову групу, яка займалася розминуванням.

«Вагнерівці» у відповідь відкрили вогонь та захопили в полон п'яного російського підполковника, командира бригади, і допитали їх за застосуванням сили. Той на камеру зізнався, що був п'яний і вогонь відкрили через особисту неприязнь до пвк «вагнер».

Той самий прігожин заперечує, що в Бахмуті міністерство оборони РФ замінувало шляхи відходу «вагнерівців» з міста. Тож мова йде не про приватний конфлікт прігожина із шойгу і ге-

расимовим, а про зіткнення регулярної армії з приватною.

Далі — більше. Два путінські князьки — прігожин і кадіров — та їхні челядники, брязкаючи зброєю, за підтримки приватних армій починають з'ясувати між собою стосунки. Начхати їм на путінську вертикаль та інтереси режиму, вони хочуть продемонструвати, хто з них сильніший.

Родич кадірова делімханов забуває прігожину «стрелку», де можна зустрітися і поговорити як «чоловік з чоловіком».

У відповідь челядник прігожина дмитрій уткін нагадав кадіровцям, що знає їх ще з часів першої та другої війни в Чечні, коли ті воювали проти російської армії.

2 червня сварка між двома князьками, як підтвердив пріго-

жин, стала предметом розборок на засіданні ради безпеки РФ.

До чвар серед путінського режиму долучився і депутат держдуми від партії влади константін затулін. «Які ми мали цілі, офіційно заявлені на початку «спеціальної військової операції»? Денацифікація, демілітаризація, нейтралітет України... За яким із цих пунктів ми досягли результатів на сьогоднішній день? За жодним», — заявив член партії «єдина россія» затулін. Він вважає, що за прорахунки владі доведеться відповідати. Це прямий натяк, що режим починає втрачати реальну владу, а його представники розпочали гризти, як павуки в банці.

«Національної солідарності більша частина населення цієї

країни теж не має. Так само, як у Тюмені нема співчуття Белгороду, в росії не було співчуття співвітчизникам у Туркменістані та інших місцях, де їх справді утискали. Вимог до держави захистити російських людей, які потрапили під владу середньовічних феодалів, також не було», — такою побачив ситуацію у путінській росії опозиційний політик Леонід Гозман.

Колишній спічрайтер путіна політолог Аббас Галлямов, якого режим оголосив у федеральний розшук, вважає, що перенесення бойових дій на територію росії є максимально ефективним спростуванням тези путіна, що «все йде за планом». У цій ситуації російська пропаганда зайняла позицію страуса, а федеральний центр демонструє пасивність.

Богдан КУШНІР.

Як повідомляє Мінагрополітики, сівба ярих культур завершилася на Полтавщині (де під кукурудзу відвели найбільший у країні клин — 528,3 тис. га) та Кіровоградщині (яка лідирує за площами під соняшником — 633 тис. га). Загалом українські аграрії вже посіяли майже 5,5 млн га зернових та зернобобових, зокрема, 3,9 млн кукурудзи, понад 106 тис. гречки та 46 тис. га проса. Що стосується олійних, то соняшник нині займає більш як 5 млн га, соя — 1,74 млн

Отруєння бджіл на «голому» полі

Про масову загибель бджіл повідомили пасічники Жмеринського району, але тільки декілька з них мають намір позватися до суду. Чому?

СИТУАЦІЯ

У десяти селах Жмеринської громади бджолярі втратили від 30 до 60 відсотків медоносних комах. Про це повідомляє комісія, створена Жмеринською міськрадою для перевірки інформації пасічників. Її члени побували у всіх населених пунктах, де особисто пересвідчилися у втратах бджолярів. Склали акти, відібрали матеріал для лабораторних досліджень, зокрема, ґрунту і рослин.

Про загибель частини бджіл повідомили пасічники із сіл Біликівці, Зоринці, Лисогірка, Лопатинці, Людавка, Мартинівка, Новоселиця, Почапінці, Рів...
Що призвело до такої ситуації?

Гектари «дихають» ядохімікатами

Такого масового отруєння бджіл, як нинішньої весни, у нас ще не було, принаймні я особисто не пам'ятаю, — наголосив голова Спільки пасічників Жмеринської громади Андрій Лісницький.

У нього теж загинули бджоли. Пасіка знаходиться на околиці районного центру. Поблизу нема медоносних рослин. Зате є «голе» поле, на якому завершили сіяти кукурудзу. Таких ланів нині у їхній громаді багато, зокрема, у тих населених пунктах, де пасічники зазнали втрат.

Чоловік припускає, що причиною мору комах могли стати випари, які виділяються з ґрунту. Каже, перед сівбою насіння обробляють хімічними препаратами. Земля прогрівається — і таке поле починає «дихати» отрутою. Пролетить над ним бджола, вдихне такі випари — і через деякий час складає крильця.

Знаємо, що для бджілок смертельно є отрута, якою обприскують медоносні культури, — продовжує Андрій Лісницький. — Тепер комах підстерігає ще одна небезпека. Інакше як можна пояснити загибель бджіл на полі, де ще нічого

не росте, там тільки посіяли кукурудзу.

Закон України «Про бджільництво» зобов'язує «фізичних та юридичних осіб, які застосовують засоби захисту рослин», інформувати про обробку площ, на яких ростуть медоносні культури. Однак у законодавстві нічого не сказано про необхідність аграріїв попереджувати власників пасік про сівбу. З'ясовується, це теж треба робити. Така думка мого співрозмовника Андрія Лісницького.

За його словами, небезпека й надалі чатуватиме на бджіл. Господарники застосовують хімічні засоби не тільки для захисту рослин на полях, ними обприскують також дерева у садах, кущі малини... Голова Спільки пасічників користується нагодою звернутися через газету до аграріїв з проханням попереджувати власників пасік про обробіток полів.

За лабораторні дослідження заплатив вісім тисяч

Запитую у пана Лісницького, чи домагатиметься він відшкодування втрат у суді. Співрозмовник без роздумів відповідає, що це марна справа — судитися з агрохолдингами. Каже, у нього

на пасіці втрати незначні порівняно з іншими, тому не подавав матеріали на лабораторні аналізи. Уточнює, що за такі дослідження кошти сплачує пасічник.

Староста Мартинівського старостинського округу Артур Ганжа розповів, що йому повідомили про загибель бджіл семеро власників пасік. Тільки двоє з них подали письмові скарги на комісію з питань масового знищення бджіл.

Артур Ганжа зазначив, що він разом з комісією був на всіх пасіках у трьох селах їхнього округу, де загинули бджоли. Бачив жахливі картини, коли земля встелена мертвими комахами.

Був здивований, коли один з пасічників, який зазнав значних втрат, спершу написав заяву, а потім забрав її. На запитання старости, чому він так зробив, чоловік згадав, як намагався добитися відшкодування у такій само ситуації у 2021 році.

Тоді заплатив за лабораторні дослідження вісім тисяч гривень. Робив їх у Києві. У вінницькій лабораторії це було б значно дешевше, сума становить трохи менше тисячі гривень. Однак йому пояснили, що у регіональній лабораторії роблять менший спектр досліджень. Тому пасічникам радять користуватися послугами київської лабораторії.

Зібрав тоді власник пасіки всі документи на відшкодування завданих йому збитків, але до суду їх не подав, — продовжує Артур Ганжа. — Юристи відмовили це робити. Чому? Бо при відборі ґрунту не було представника агропідприємства, яке підозрювали в отруєнні бджіл. Ґрунт досліджували на наявність у ньому хімічних препаратів, якими обробляли рослини. Юристи казали, якщо орен-

Факт масового отруєння бджіл на пасіках Жмеринської громади зафіксувала комісія, створена міськрадою.

дар не був присутній при відборі проб, тому не нести відповідальності.

Керівник старостинського округу вважає, що у цій ситуації доцільно було б застосувати правило, коли при відборі ґрунту міг бути присутній або орендар, або власник землі. На його думку, власник землі з'явився б значно швидше, ніж той, хто її орендує. Бо це його поле і йому не байдуже, що на ньому робиться. Натомість орендар шукає будь-якої можливості уникнути відповідальності.

Є ще причини, чому не всі бджолярі подали скарги на загибель бджіл.

Дехто з пасічників не має ветеринарно-санітарного паспорта пасіки, або пасіка не зареєстрована, як того вимагає Міністерство агрополітики, — пояснює Андрій Лісницький. — У таких випадках суд не прийме

до розгляду підготовлені матеріали.

До речі, представники сільгосппідприємств, які орендують землі у селах, де сталося отруєння бджіл, проігнорували запрошення міськради долучитися до роботи з фіксації факту отруєння бджіл. Про це сказав «Голосу України» заступник міського голови Жмеринки Анатолій Білоус. — Ми передавали запрошення усім сільгосппідприємствам, які орендують землю у тих селах, звідки надійшли скарги від пасічників, — зазначив пан Білоус. — На жаль, ніхто з них не відгукнувся.

Парадокс ситуації отруєння бджіл у Жмеринському районі в тому, що її передбачали, але не зуміли уникнути. У лютому нинішнього року в Жмеринській міськраді організували зустріч пасічників з представниками сільгосппідприємств,

аби налагодити комунікацію. У такий спосіб намагалися не допустити можливого отруєння бджіл. Для учасників підготували і роздали пам'ятки з інформацією про вимоги Закону «Про бджільництво» у сфері захисту рослин, дотримання вимог при використанні пестицидів і агрохімікатів. У них зазначено, що аграрії зобов'язані завчасно повідомляти пасічників про місця, строки і методи застосування пестицидів. Власники пасік у такий період мають ізолювати комах у вуликів або вивести пасіку в безпечне місце. На папері розписано все правильно, а на ділі все сталося навпаки. Нинішнє масове отруєння бджіл свідчить, що та розмова не дала бажаного результату...

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.
Фото з сайту ЖмеринкаCity.

Вартість каші залежатиме від кількості ракет

Майбутній урожай не повинен ставати дорожчим за людське життя

ТЕНДЕНЦІ

Цьогорічна посівна на Хмельниччині виявилася довгою і напруженою. Хоча, здавалося б, жодних екстраординарних обставин не виникло. Сіяли в умовах війни аграрії уже не вперше.

Торішній досвід, хоча б яким сумним він був, а все-таки згодився. Орендарі намагалися завчасно записатися необхідними матеріальними ресурсами. Хоча й були вкрай обережними: всі навчені, зберігати запаси пально-мастильних матеріалів в одному місці не варто.

І навіть попри те, що подільські поля вільні від мін, остерігатися під час роботи на них нікому не завадить. Адже ворожі бомбардування не оминають регіон. Не випадково на раді оборони області прийнято рішення під час повітряних тривог на теренах краю припиняти будь-яку роботу сільськогосподарської техніки на ланах. Заради безпечного проведення польових робіт.

Дотримуватися такого правила непросте. Адже в гарячу пору посівної дорога в буквальному розумінні слова кожна мить. Тож очікувати по кілька годин, поки минеться повітряна тривога, — завдання не з простих. Та й проконтролювати, як виконуються вимоги, складно. Але перший заступник начальника ОВА Сергій Тюрін закликав усіх не нехтувати безпекою. Бо хоча б яким дорогим, в усіх розуміннях цього слова, був майбутній урожай, він не має ставати дорожчим за людське життя.

Та, як би там не було, а вартість каші тепер залежатиме ще й від того, скільки ракет і дронів ворог випустить на нас. Навіть якщо вони не зашкодять полям, то на роботу аграріїв ворожі атаки впливають.

Борошно залишається одним із найдешевших продуктів вітчизняних аграріїв. Але через постійне зростання собівартості вирощування втримувати ціни на нього дедалі важче.

До труднощів воєнного часу додалися ще й погодні випробування. Весна видавалась довгою і холодною. Тож замість насіння на поля впав неочікуваний сніг. Тож рясні дощі не давали техніці розпочати роботи. А потім сонце і вітер раптово висушили ґрунт, і доводилося сіяти дуже швидко, щоб насіння встигло прорости у вологій землі.

І от нарешті наприкінці травня агровиборники Хмельниччини прозвітували, що справились із ранніми ярими зерновими, цукровим буряком та соняшником, а на площі понад 200 тисяч гектарів завершили сівбу кукурудзи.

А от сівба таких пізніх культур, як соя та гречка, розповіли в управлінні розвитку аг-

ропромислового комплексу та земельних відносин ОВА, продовжитися ще й в червні. Початок літа — цілком допустимі строки для цих культур. Тож головне тепер дочекатися дощу, який допоміг би з'явитися сходдам.

Загалом попри всі труднощі й перепони весняні польові роботи проведені більш як на 800 тисячах гектарів. Четверту частину цих площ зайняла кукурудза. Не на багато менше припадає на сою. Відповідно по 15 тисяч і 52 тисяч гектарів займають ярі пшениця та ячмінь. Горох, просо, інші зернові й зернобобові також представлені на «польовій» палітрі краю. Хоча займають і значно скромніші площі — від трьохсот до трьох тисяч гектарів.

А от гречка виявилася цьогоріч у моді. До кінця травня її посіяли майже дев'ять тисяч гектарів, і це лише трохи більше двох третин від запланованого. У червні її сівба продовжується.

Теоретично це означає, що проблем із гречаною кашею у нас не має бути. Але поки що це й справді лише теорія. Бо те, яким буде врожай, тепер залежить не тільки від погоди, а ще й від того, чи вдасться вберегти його від ракетних обстрілів та пожеж.

Та й про ціни майбутнього врожаю поки що говорити зарано. Традиційно під час жнив вони падали на більшість круп і борошна. Тепер до звичних правил ринку додаються ще й воєнні. Ціни на продукти часто піднімає купівельний ажіотаж. Так було і з гречкою, коли її вартість перебрала за 100 гривень за кілограм. Для споживачів — дорого. Але для сільгоспвиробників це стало додатковим стимулом для розширення гречаних площ.

Згодом ціна знизилася десь на третину. А тепер на ринках коливається від 30 до 55 гривень за кілограм. Якщо розібратися, вироблена із зібраного торік зерна крупа не мала б істотно ані додавати, ані падати в ціні. Але ті, хто її має, розуміє, що новий врожай може ще більше здешевити продукцію, тож і збувають за прийнятною для споживачів вартістю.

Серед найдоступніших круп тепер рис. Він вартує 60 — 85 гривень за кілограм. Очікувати на зменшення цих цифр не варто, бо в будь-якому разі це зерно не виростиш у себе вдома. А привізний товар тепер коштує дорого.

А от серед найдоступніших каш, як завжди, манка і вівсянка. Їх в середньому можна придбати за 20 — 30 гривень за кілограм. До 20 гривень коштує і борошно. Тепер з-поміж усіх інших продуктів це чи не найдешевші. Ну а скільки вони коштуватимуть восени, поживемо — побачимо.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Фото автора.

ЖИТОМИР:

Зароблені грою на баяні кошти віддав прикордонникам

Юний баяніст з Житомира передав прикордонникам кошти, які зібрав вуличними концертами.

Тринадцятирічний Назар Коночук — один із найталановитіших вихованців міської музичної школи імені Святослава Ріхтера. Попри юний вік хлопець уже став переможцем багатьох всеукраїнських та міжнародних конкурсів. Щоб швидше наблизити Перемогу, Назар вирішив під час святкування Дня вишиванки виступати з концертами на головній пішохідній вулиці Житомира. Перехожі, які слухали гру хлопчика, охоче донатили на допомогу військовим. Таким чином за три дні юному бая-

ністу вдалося зібрати майже 6,5 тис. грн.

Днями усі зібрані кошти Назар передав представникам 9-го прикордонного загону імені Січових Стрільців. За них придбають медичні засоби для одного з підрозділів, що нині боронить Україну на східному напрямку. «Віримо, що завдяки таким людям з активною громадянською позицією ми вже скоро здобудемо довгоочікувану Перемогу!» — наголошують прикордонники.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.

Фото зі сторінки музичної школи імені Святослава Ріхтера у Фейсбуці.

ДНІПРО:

Вибір є, щоб стати студентом

Під час освітнього фестивалю професій у Дніпрі абітурієнти зустрілися з представниками передвищої, вищої та професійної освіти міста. У цьому масштабному проєкті взяли участь 45 закладів.

«Залучили всі заклади освіти міста, у тому числі і релоковані. Побачили дуже велику зацікавленість. Вчорашні школярі мали можливість поспілкуватися з представниками будь-якого навчального закладу, отримати повну інформацію про програми, спеціальності та умови вступу, щоб зробити правильний вибір», — розповів начальнику управління культури міськради Євген Хорошилов.

А заступник директора Центру професійного розвитку «Освітня траєкторія» Олег Тупиця впевнений, що за масштабністю фестивалю можна поставити на друге місце після Дня міста.

Випускники шкіл оцінили можливість познайомитися з усіма навчальними закладами міста, побачити їхню програму, порівняти між собою та обрати найкращий для себе варіант у рамках однієї локації.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Фото Дніпровської міської ради.

СУМИ:

Зима позаду, але і попереду

Комунальники набули колосального досвіду роботи у критичних ситуаціях

В області підбили підсумки минулого опалювального сезону та готуються до наступного. Про результати виконаної роботи та плани на найближчу перспективу розповіла під час брифінгу заступник голови ОВА Олена Бойко.

За словами посадовиці, під час минулих осені, зими та весни в області не виникло жодної критичної ситуації з подачею тепла. Незважаючи на надскладні умови, пов'язані з війною, стабільно працювали майже 500 котелень. Окрім жит-

лових будинків, вони централізовано опалювали понад 600 закладів освіти, серед яких — 222 дитсадки, та майже 40 медичних установ.

Теплом були забезпечені навіть жителі Охтирки — незважаючи на те, що міська ТЕЦ тут була ущент розбомблена ворогом. Комунальникам посприятала досить м'яка зима, але сьгодні роботи з відновлення теплогенеруючого підприємства в Охтирці тривають. За словами О. Бойко, цей об'єкт перебуває на

контролі у Президента Володимира Зеленського. Також потребує посиленої уваги Котельня Північного промислового вузла у Сумах, яка опалює третину міста. «Ми отримали колосальний досвід роботи у критичних ситуаціях, тож зможемо комплексно підготуватися до зими навіть за умов значних інфраструктурних руйнувань», — запевнила О. Бойко.

Володимир ЧЕРНОВ.

ЧЕРКАСИ:

Відзначили річницю Коліївщини

На Черкащині відбулися урочисті заходи з нагоди 255-х роковин потужного народного повстання, яке увійшло в українську історію під назвою Коліївщина (1768 рік).

В Умані науковці, працівники бібліотек, представники козацьких організацій та студенти провели творчу зустріч, на якій обговорили витоки наслідки Гайдамаччини, її вплив на формування української ідентичності та виховання нових борців за волю і долю України.

Учасники заходу поклали квіти до пам'ятника незламним національним героям, керівникам гайдамацького руху Максиму Залізнику та Іванові Гонті.

На батьківщині Максима Залізняка, у колишньому сотенному козацькому селі Медведівка, що на Чигиринщині, відбулися «Залізнякові читання», а у місцевому краєзнавчому музеї відкрилася виставка «Гайдамацький край».

Лідія ЛІСОВА.

Фото Євгена БУКЕТА.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...діти отримали батьківські обереги

Уже четверта група з 260 дітей загиблих захисників отримала пам'ятні кулони «Батьківське серце». Цього разу медальйони вручили малечі Солотвинської, Старобогородчанської, Богородчанської і Дзвиняцької громад.

«Ці сердечка є своєрідними оберегами, — зазначив Володимир Веркалець, начальник відділу в області Міністерства у справах ветеранів. — Радимо, щоб доньки і сини Героїв міцно їх тримали у своїх кулачках і просили допомоги у своїх батьків, котрі, на жаль, уже на небесах».

Як інформують у прес-службі облвійськадміністрації, ініціювали акцію волонтери Всеукраїнського військово-цивільного об'єднання «Бойове братерство України». Такі пам'ятні знаки вручили майже дев'яти тисячам дітей загиблих захисників із різних регіонів країни.

Людмила СТРАЖНИК.

Івано-Франківська область.

...незламна дівчинка — чемпіонка

Маленька Саша Паскаль, яка 16 травня торік втратила ногу через ракетний удар по селищу Затока, вперше після трагедії виступила та перемогла на змаганнях у Чорноморську з художньої гімнастики.

Уповноважена Президента України з прав дитини Дар'я Герасимчук про це на своїй сторінці у Фейсбуці повідомила:

— Я дивилась і не могла повірити, як швидко вона реабілітувалася! А найголовніше, яка ж потужна мотивація повинна бути у семирічки, щоб так реактивно повернутися в художню гімнастику з протезом ноги, — написала посадовиця.

До речі, реабілітацію Саша проходила в Австрії і протез опанувала шаленими темпами. У лікарні дівчинка дивилася сюжети про американських дітей з протезами, які повноцінно займалися її улюбленим видом спорту. Згодом Саша одержала індивідуальний біонічний протез та продовжила тренування.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеська область.

...подбали про новонароджених та їхніх мам

На Полтавщині 35 закладів охорони здоров'я отримають чергову партію гуманітарної допомоги від Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ).

Про надходження згаданого вантажу на базу регіонального гуманітарного штабу повідомив начальник обласної військової адміністрації Дмитро Лунін. За його словами, цього разу йдеться про дороге обладнання та лікарські засоби для надання невідкладної медичної допомоги новонародженим дітям, а також їхнім матерям.

Зокрема, отримано 40 моніторів пацієнта, 10 неонатальних інкубаторів і 15 реанімаційних столів. До переліку переданого міжнародними доброчинцями входять також лампи підігріву, акушерські набори, стерилізатори й інше обладнання.

Василь НЕЇЖМАК.

Полтавська область.

...одержали мікрогранти для власної справи

Завдяки урядовому проєкту «Робота: Своя справа» 35 мешканців краю отримають мікрогранти для відкриття власної справи. За отримані кошти вони зможуть придбати обладнання, закупити сировину чи матеріали, оплатити оренду приміщення тощо. Майбутні підприємці — це переважно жителі Хмельницького, Кам'янець-Подільського, Шепетівки, Славути та Городка. Серед запропонованих ними ідей — виробництво одягу, відкриття магазинів з продажу квітів, кормів для тварин тощо. Дехто з отримувачів гранта продовжить стоматологічну практику, обслуговуватиме та ремонтуватиме автомобілі, вирощуватиме зернові культури, здійснюватиме догляд за дітьми, постачатиме готові страви, займатиметься організацією відпочинку та розваг, відкриє фітнес-клуб.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

СУСПІЛЬСТВО

Неузгодженість законодавства загрожує функціонуванню біосферного резервату ЮНЕСКО

Про це та інше — розмова з директором Карпатського біосферного заповідника (КБЗ) Миколою Рибак

Перше — допомога війську

— Миколо Петровичу, живемо, на жаль, у час великої борні за свободу й незалежність рідної землі. І хоч очолювана вами природоохоронна установа — структура цілком мирна і розташована у глибокому тилу, але частина співробітників — у лавах ЗСУ, на передовій, а решта сприяють українському війську, як мовиться, чим можуть. Тож із допомоги армії й хотілося б розпочати нашу розмову...

— З початком війни наша установа активно долучилася до підтримки ЗСУ, а також допомоги вимушеним переселенцям.

Двадцять сім співробітників заповідника, які раніше стояли на захисті заповідних територій, пішли до лав тероборони і ЗСУ. Більшість — у зоні бойових дій.

На потреби військових формувань та оборони країни нами передано техніку і автотранспорт: п'ять легковиків підвищеної прохідності, а також дві вантажівки ГАЗ-66.

Візит-центри і гостьові кімнати заповідника відчинили двері для багатьох сімей переселенців із різних регіонів України. За перші дні агресії через заповідник пройшли сотні осіб, які або проїжджали транзитом, або зупинялися на деякий час. Одноразово установа могла розмістити до 75 осіб. Також багато наших працівників надавали прихисток постраждалим у себе вдома.

Профспілка для ЗСУ уже збрала понад 40000 гривень на придбання автомобілів для військових. У жовтні, до Дня захисників і захисниць України, чотирнадцять мобілізованих співробітників отримали пакунки із продуктами та різними смачками, а решта — матеріальну допомогу. Також для 101-ї бригади тероборони передано дві маскувальні сітки і посилки з випічкою та домашніми консервами. Багато працівників установи долучаються до волонтерських ініціатив.

Загалом, сума міжнародної допомоги сягає півмільйона євро.

— Проте, незважаючи на війну, маємо робити кожен свою роботу, дбати про розвиток і домагатися результату. Якщо зачепити одне з основних покликів заповідника: рекреаційна діяльність і туризм?

— Це один з основних напрямів діяльності Карпатського біосферного заповідника. Відповідно до законодавства, рекреаційна діяльність і туризм дозволяється в буферній і зонах антропогенних ландшафтів та регульованого заповідного режиму і заборонено проведення в заповідній (ядровій) зоні.

Рекреаційна діяльність здійснюється на базі: облаштованої й оздоровленої ділянки Закарпатського туристичного шляху; 20 екологічних маршрутів загальною протяжністю понад 200 кілометрів; мережі візит-центрів та високогірних екопунктів; облаштованих місць відпочинку; стаціонарних наметових майданчиків. Також для рекреантів розроблено програми різноманітних екскурсійних турів.

Новацією стало створення віртуальних турів і екскурсій та наявність на сайті інтерактивної туристичної мапи Карпатського біосферного заповідника з відображенням відзнятих об'єктів.

Ідемо в ногу з часом: нинішнього року запроваджено проведення безготівкової оплати за користування платними рекреаційними послугами з допомогою POS-терміналів та через QR-код системи Приват-24. Триває робота з експертами українсько-німецького проекту щодо запровадження системи придбання електронних квитків через сайт установи. Для прикладу: з січня надходження від рекреаційної діяльності становлять 527170 гривень, з яких у формі безготівкової оплати — 32750 гривень.

Слід зазначити, що торік відвідування заповідника через повномасштабне вторгнення росії зменшилося до десяти тисяч осіб проти 29151 у 2021 році. Проте уже за п'ять місяців нас відвідали 8363 туристи. А сезон тільки починається... Водночас надходження вже становлять понад півмільйона проти 387022 гривень за весь 2022 рік.

У Долині нарцисів — буйволи, бджоли і коні-гуцулики

— Таки вартує сказати і про такий туристичний магніт, як Долина нарцисів...

— Це єдине місце в світі, де нарцис вузьколистий цвіте на висоті 180 метрів над рівнем моря. Зазвичай у природі цей високогірний вид поширений в Альпах, на Балканах і в Карпатах на висотах 1100—2060 метрів.

Долина нарцисів перебуває у складі Карпатського біосферного заповідника з 1992 року і входить до міжнародної мережі біосферних резерватів ЮНЕСКО. Площа маси-

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Микола Рибак народився 31 березня 1963 року в селі Богдан Рахівського району на Закарпатті. Закінчив Львівський лісотехнічний інститут і Національний транспортний університет (фах — екологія). Уся трудова діяльність пов'язана з КБЗ: пройшов шлях від лісника, помічника лісничого, майстра та інженера лісу, головного лісничого заповідника — до заступника і першого заступника-головного природознавця. У 2015—2021 роках уже очолював, а з осені минулого року — знову директор КБЗ.

Депутат Рахівської райради.

Разом із дружиною Ольгою виховав п'ятеро дітей: двох синів — Михайла та Івана і трьох доньок — Оксану, Вікторію та Ольгу.

Нагороджений багатьма відомчими і обласними відзнаками, а також йому присвоєно почесне звання «Заслужений природоохоронець України».

ву — 256 гектарів. У липні 2019 року секретаріатом Рамсарської конвенції Долині нарцисів надано статус водно-болотних угідь міжнародного значення.

Це унікальний ботанічний об'єкт. Там охороняється найбільший у Центральної Європи осередок нарциса вузьколистого (Narcissus angustifolius), який занесено до Червоної книги України.

Разом із величезним науковим значенням Долина нарцисів становить і значну естетичну цінність. У період масового цвітіння (перша половина травня) Долина вкривається майже суцільним білим килимом квітучих нарцисів, помилуватися яким приїжджають звідусіль.

До масового відвідування Долини нарцисів під час цвітіння відновлено три оглядові майданчики, інформаційні стенди та перехідні містки, які є важливими складовими покращення благоустрою території. Також відремонтовано шлюзи-загати для підняття рівня ґрунтових і поверхневих вод на водотоках для збереження лучно-болотних комплексів із нарцисом вузьколистим; розпочато будівництво господарської споруди для утримання буйволів узимку як складового елемента реалізації природо-охоронного та рекреаційного проекту «Випасання карпатських буйволів на території заповідника».

Там плануємо створити нові локації для постійного прийому туристів: демонстраційне господарство з утримання буйволів, пасіку з можливістю отримання послуги «сон на вуликах із бджолами» та наглядного огляду й ознайомлення з роботою бджіл, влаштування оглядової вежі, відкриття вело-маршруту, катання верхи на конях-гуцуликах...

Зважаючи на обмежені можливості, спричинені вторгненням росії, адміністрація заповідника вдячна голові ГО «Дунайсько-Карпатська програма» Богдану Процю за надання реальної підтримки в реалізації запланованих заходів.

Отже, один із наших ключових пріоритетів — збереження заплавних лучних екосистем Долини нарцисів — унікального водно-болотного угіддя міжнародного значення та їх невід'ємного компонента — нарциса вузьколистого. У цьому напрямі КБЗ плідно співпрацює з ГО «Дунайсько-Карпатська програма» у рамках проекту «Врятуй Долину нарцисів» за підтримки Європейської асоціації охорони навколишнього середовища (European Outdoor Conservation Association) і німецького виробника туристичного спорядження Ortovox.

Плідна співпраця з ученими Європи та Америки

— Цілком логічно ми підійшли до іншої складової діяльності КБЗ — співпраці з міжнародними партнерами... Адже площі заповідника з віковими пралісами, червонокнижною та іншою рідкісною флорою і фауною, наукові здобутки (зокрема професора

штаб-квартирою в Сан-Франциско (США). Це єдина природоохоронна група, головною місією якої є пряме фінансування збереження природоохоронних територій і об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в країнах, що розвиваються. Основним напрямом співпраці є запровадження системи SMART, яка слугує для потреб охорони території і здійснення моніторингу.

Також наші науковці виступають координаторами досліджень в українських складових частинах об'єкта Всесвітньої природної спадщини ЮНЕСКО «Букові праліси і давні ліси Карпат та інших регіонів Європи» і залучені до розробки міжнародних настанов з менеджменту буферної зони об'єкта спадщини та природоохоронних рекомендацій з їх збереження.

КБЗ є також організатором і базою численних міжнародних наукових конференцій, семінарів, круглих столів тощо. Ми слугуємо полігоном проведення досліджень українськими і зарубіжними науковцями навчальних практик студентів провідних закладів вищої освіти України та Європи. Щорічно участь у практиках беруть понад 300 бакалаврів та магістрів із семи університетів. На базі заповідника щороку переддипломну магістерську практику проходять студенти Університету сталого розвитку м. Еберсвальде (Німеччина), Державного університету Молдови (м. Кишинів) та університету імені Стефана Чел Маре (м. Сучава, Румунія).

Податківці проводять опис майна під заставу. Чому?

— Заповідник розташований на величезній площі і землях кількох районів Закарпаття. Тож якщо повести мову про сталий розвиток цих територій і співпрацю з ОТГ?

— КБЗ створено на базі Карпатського державного заповідника згідно із президентським Указом «Про біосферні заповідники в Україні» (1993 р.). Розташований на території Берегівського, Рахівського, Тячівського, Хустського районів Закарпаття. Загальна площа заповідника — 66417,4 гектара, в тому числі 57399,4 гектара земель, що надаються йому в постійне користування, та 9018 гектарів земель, які включаються до його складу без вилучення в землекористувачів.

Біосферний заповідник разом із транзитною зоною, або територією сталого розвитку площею 136900 гектарів, формує Карпатський біосферний резерват ЮНЕСКО.

Зазначена вище транзитна зона створена у 2016 році на основі земель шести територіальних громад (Рахівської, Ясінянської, Богданської, Великобичківської, Угольської і Нересницької) і п'яти державних лісгоспів: Рахівського, Ясінянського, Великобичківського, Брустурянського і Мокрянського.

З громадами, які розташовані у зоні діяльності заповідника в межах Рахівського і Тячівського районів, протягом останніх років укладено 17 декларацій про співпрацю у рамках програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера». А меморандум із держлісгоспами — про співпрацю для ведення лісового господарства на засадах сталого розвитку.

Важливою є еколого-освітня діяльність заповідника. Щороку відділ екоосвіти проводить майже 50 екологічних акцій, організовуються десятки етнофестивалів, тематичних семінарів, круглих столів тощо.

Успішно функціонує координаційна рада Карпатського біосферного заповідника (резервату) ЮНЕСКО, яка є дорадчим органом адміністрації КБЗ і покликана розглядати різні питання: пов'язані з використанням природних ресурсів на території заповідника (випасання овець, корів, сінокоші, забезпечення населення паливними дровами тощо), охорони, розширення території, участь у спільних проєктах з розвитку і благоустрою території тощо.

Справді новацією у співпраці заповідника і територіальних громад є співфінансування природоохоронних заходів. Так, на основі укладеного програм соціально-економічного і культурного розвитку населених пунктів Рахівського і Тячівського районів та міста Хуста впродовж 2020—2021 років за кошти місцевих бюджетів виконано природоохоронних заходів на мільйон сто тисяч гривень. Ця робота триває. Нині Богданською ТГ затверджено прог-

раму щодо виділення КБЗ для ремонту дорожнього покриття до гори Говерла і вже виділено 375 тисяч гривень, а Угольською ТГ — півмільйона на ремонт побутового корпусу в Угольському природоохоронному науково-дослідному відділенні.

Інформуємо громадськість про діяльність нашої установи через власний веб-сайт і соціальні мережі, а також ЗМІ.

Водночас на сьогодні є загроза, що КБЗ, як і інші установи природно-заповідного фонду, можуть стати банкрутом. Річ у тім, що через вторгнення росії, починаючи з минулого року, Міндовкілля України недофінансувало заповідник на сплату земельного податку в сумі 29500 тисяч гривень.

Це, через неузгодженість податкового і бюджетного законодавства, — спричинило вкрай важку і не прогнозовану ситуацію щодо подальшого належного функціонування заповідника. Зараз в установі податковими органами проводиться опис майна під заставу на 18 мільйонів гривень.

Вихід із цієї ситуації можливий, якщо заповіднику виділити додаткові фінанси для погашення боргу з урахуванням пені і штрафних санкцій або ж урегулювати проблему на законодавчому рівні із внесенням відповідних змін до Податкового кодексу України.

Наше звернення до громад щодо зменшення ставки земельного податку не знаходить підтримки через низький рівень надходжень до казни сільрад.

Ситуація може вийти з-під контролю з моменту блокування рахунків заповідника і примусового стягування коштів на погашення земельного податку.

— І на завершення: полонинське господарювання, дуже привабливий бренд «гуцульська бриндзя», екологічно чисті харчі з легендарних Карпат...

— Концепція сталого розвитку для Карпатського біосферного заповідника передбачає, зокрема, й підтримку традиційного природоохоронного господарства. Серед них і полонинське господарство — невід'ємна складова гуцульської культури.

На території КБЗ історично випасається худоба мешканців практично всіх прилеглих населених пунктів. Серед свійських тварин упевнено домінують вівці, хоча чисельність великої рогатої худоби також є доволі істотною. Інші тварини, наприклад, коні чи кози, — становлять мізерну частку.

Слід зауважити, що чисельність свійських тварин невпинно зменшується. За останніх п'ять років кількість овець, які літють на полонинах заповідника, зменшилась на 2200 голів (із 6508 до 4308), а корів — на 251 голову (із 537 — до 286). Тому той факт, що площа випасів зменшилась майже на тисячу гектарів і на сьогодні становить приблизно 4 тисячі гектарів, не спричиняє незручності і соціальних збурень серед громадян.

Адміністрація КБЗ підтримує тергромади у веденні полонинського господарства, що передбачає покращення стану під'їзних доріг до полонин, забезпечення вівчарів і пастухів дровами та діловою деревиною для ремонту наявної інфраструктури і приготування молочної продукції, а також створення умов для ефективного захисту худоби від хижаків тощо.

Щороку укладаємо угоду з уповноваженими громади про дотримання пастухами заповідного режиму і забезпечення належного ведення полонинського господарства.

Варто наголосити, що вівчарство нині — основна галузь тваринництва в гірському Закарпатті. І має підтримку влади. А те, що сир «гуцульська овеча бриндзя» — перше українське географічне зазначення в Україні, яке відповідає всім європейським вимогам і має право на визнання в ЄС, — свідчить: відродження вівчарства до обсягів минулих років не забариться. А КБЗ, одним із основних завдань якого є підтримка традиційного господарювання, — продовжить і надалі надавати підтримку розвитку вівчарства. Адже на полонинах заповідника виготовляють екологічно чисті харчі. Упевнений: ведення такого господарства шодалі ставатиме рентабельним і економічно вигідним.

Вів розмову Василь НИТКА.

Рахів
Закарпатської області.

Фото надано автором.

Тарифи на електроенергію для населення пообіцяли не підвищувати

БАЛАНС ТИЖНЯ

Тарифи на електроенергію для населення до кінця року більше не підвищуватимуть.

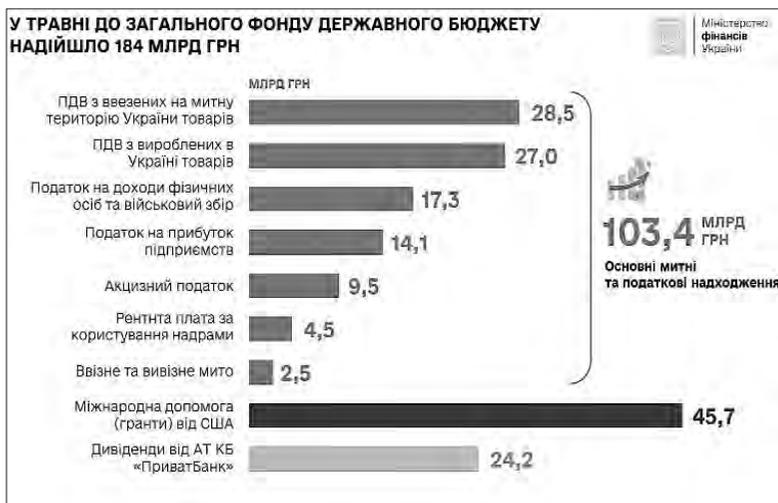
У цьому запевнив громадян міністр енергетики України Герман Галушенко в ефірі Національного телемарафону «Єдині новини».

За словами посадовця, підвищення тарифів на електроенергію для побутових споживачів до 2,64 грн/кВт-год, мовляв, було вимушеним кроком, але це рішення дасть змогу забезпечити українців електричною енергією упродовж опалювального сезону.

«Ми робили все, щоб оминати підвищення тарифів. Але довелося ухвалити це вимушене рішення для того, щоб забезпечити електроенергією наших споживачів і пройти наступну зиму. Завдяки цьому рішення бачимо, що є можливість провести ремонтну кампанію, стабілізувати енергосистему і відповідним чином підготуватися до наступного сезону», — зазначив міністр енергетики.

Міністр повідомив, що поки що не йдеться про наступні (???) етапи підвищення тарифів. «Ми запропонували термін дії цього рішення до кінця року. Подивимося як триватиме опалювальний сезон, але у нас є відчуття, що цього рішення буде достатньо для того, щоб забезпечити проходження ОЗП і не рухати ціни надалі», — сказав він.

Герман Галушенко також наголосив, що незважаючи на чутки, немає жодних підстав для віялових відключень споживачів.

Зауважимо, що слова міністра про кінець року і проходження опалювального сезону, на нашу скромну думку, позбавлені будь-якого причинно-наслідкового зв'язку. Кінець року — це розпал опалювального сезону. Тож куди дивитиметься міністр енергетики, щоб «не рухати ціни...», відомо лише йому. Ну і, напевно, чиновникам з НКРЕКП.

Програма «Доступні кредити 5-7-9%» буде модернізована для реалізації запиту на фінансування бізнесу, що працює на деокупованих територіях, та переробних підприємств.

Про це домовилися на нараді під головуванням Першого віцепрем'єр-міністра України — міністра економіки України Юлії Свириденко з представни-

ками державних банків та керівників регіонів, території яких були деокуповані після повномасштабного вторгнення РФ.

Серед низки питань щодо зміни програми доступних кредитів обговорювали необхідність диференціювати деокуповані території за рівнем ризику, можливість надавати кредити підприємствам, які мають заборгованість по раніше отриманих кредитах, а також можливість скасування застави як умови кредитування, зважаючи на те, що основні фонди та майно багатьох компаній унаслідок дій агресора було знищено, викрадено чи пошкоджено. Також представники регіонів звернули увагу на складність для бізнесу виконати умову кредитування за програмою щодо надання зві-

ності про діяльність підприємств за 2022 рік, коли на територіях велись активні бойові дії, фінансову документацію було знищено окупантами. Особливо обговорювалися можливості запуску програм муніципальних гарантій.

Представники банківських установ та керівництво регіонів, частина територій яких були деокуповані, наголосили, що попит на програму доступного кредитування у бізнесу є, і він готовий нею скористатися задля відновлення своєї діяльності за умови зміни програми під його потреби.

Насамкінець. Звітує Державна казначейська служба. За оперативними даними відомства, за травень 2023 року до загального фонду державного бюджету надійшло 184 млрд грн.

За січень—травень 2023 року до загального фонду державного бюджету надійшло 735,7 млрд грн.

При цьому виконання місячного розпису доходів Державної податковою службою становило 109,1% (+ 8,4 млрд грн).

Іншим важливим джерелом доходів державного бюджету у травні цього року, за даними Мінфіну, стали кошти, отримані Україною у вигляді міжнародної допомоги (грантів): її обсяг за підсумками місяця становив 45,7 млрд грн. Кошти надійшли від Сполучених Штатів Америки.

Підсумовував Віктор БОНДАР.
Інфографіка Мінфіну.

РЕГІОН: ВІННИЧЧИНА

Тролейбус приїде швидше

Ще два нові тролейбуси власного виробництва Vin-Line вийшли на маршрут у Вінниці (на знімку). Вони обслуговуватимуть мешканців віддаленого мікрорайону Академічний та вулиці Юзвинської, що на околиці облцентру. Пасажири цих територій тепер менше часу, ніж раніше, очікуватимуть на громадський транспорт.

У КП «Вінницька транспортна компанія» зазначають, що так само є потреба у збільшенні кількості тролейбусів на маршруті до ще одного віддаленого мікрорайону — Хутір Шевченка. Після завершення ремонту вулиці Батозької планують відкрити рух тролейбусів від залізничного вокзалу до віддаленого мікрорайону колишнього підшипникового заводу.

На цих напрямках відсутня контактна мережа. Працювати можуть тільки тролейбуси, що мають запас автономного ходу. Такі виготовляють у цехах Вінницької транспортної компанії. Нині тут продовжують роботу над складанням декількох нових машин з автономним ходом.

Інші тролейбуси, які місто закупило в Польщі чи вітчизняних виробників, не можуть курсувати без контактної мережі.

Тролейбуси марки Vin-Line вінничани збирають з комплектуючих переважно іноземного виробництва; частину вузлів і механізмів закуповують в українських виробників. Складання таких машин коштує дешевше порівняно з придбанням нових вітчизняних тролейбусів, а тим паче — зарубіжних виробників.

Фото із сайту Вінницької міськради.

У спеку зупинять вантажні автомобілі

У дні, коли стовпчик термометра сягатиме плюс 28 градусів і вище, на автомобільних дорогах загального користування Вінниччини запровадять режим обмеження проїзду транспорту вагою понад 24 тонни і навантаженням на вісь сім тонн. Обмеження діятимуть з 9.00 до 22.00. Вони не стосуватимуться автомобілів, що перевозять небезпечних вантажів, живих тварин і птицю тощо. Про це йдеться у розпорядженні начальника Вінницької ОВА Сергія Борзова.

У документі зазначено, що балансоутримувачі доріг (Служба відновлення та розвитку інфраструктури і ДП «Служба автомобільних доріг» у Вінницькій області) мають забезпечити встановлення відповідних інформаційних дорожніх знаків, а також визначити місця стоянок на період дії режиму обмеження дорожнього руху. А на держкордоні з Молдовою працівники митниці та прикордонного загону зобов'язані інформувати водіїв про дію запроваджених обмежень у регіоні.

Добірку підготував наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.

Створюють комплексну програму підтримки ВПО

Житло для внутрішньо переміщених осіб та їхнє працевлаштування, медичне, соціальне обслуговування, адресна допомога, залучення до культурного та соціального життя, рівний доступ дітей до здобуття освіти не тільки в школах, а й у профтехучилищах та вишах — ці та інші питання повинні вирішувати відповідна комплексна обласна програма, яка запроваджується на Дніпропетровщині.

У засіданні штабу взяв участь Михайло Карпенко (праворуч).

Попри те, що цей регіон є прифронтовим, від перших днів повномасштабного вторгнення росії в Україну він прийняв майже чотириста тисяч переселенців.

Робота над розробкою документа розпочалася на початку травня. Після того, як усі пропозиції буде визначено, програму внісуть на розгляд сесії Дніпропетровської обласної ради.

Цій проблемі було присвячено перше засідання Регіонального координаційного штабу з питань внутрішньо переміщених осіб. Участь у ньому взяв представник Уповноваженого Верховної Ради з прав людини на Дніпропетровщині Михайло Карпенко.

«Особисто провів декілька зустрічей із переселенцями. Ситуація в декількох місцях їхнього компактного проживання на одній вулиці може кардинально різнитися. Ці люди дуже багато пережили. Тож робота кожного з нас має бути скерована на їхню адаптацію і поліпшення умов проживання в нашому регіоні», — заявив він.

Під час засідання штабу напрями роботи обговорювали керівники обласної військової адміністрації та її профільних департаментів, очільники районів та правоохоронці.

«Ми на першому місці за кількістю внутрішньо переміщених осіб. Це не гості, а наші мешканці. Маємо забезпечити їх комфортними умовами проживання. Для цього створюємо комплексну обласну програму з підтримки внутрішньо переміщених осіб. Вона повинна стати базою, відштовхуючись від якої виконаємо запити переселенців. Абсолютно у всіх сферах», — ска-

зала заступник начальника ОВА Ірина Грицай.

Загалом комплексна Програма підтримки внутрішньо переміщених осіб налічуватиме 24 напрями.

«Нині люди проживають у закладах освіти, культури, терцентрах, гуртожитках. Ми розуміємо, що це — тимчасовий прихисток, тому слід працювати над розв'язанням житлового питання. Не менш важливі напрями — інтеграція внутрішньо переміщених осіб, робота, освіта, надання медичних послуг. Люди мають почуватися захищеними у всіх сферах», — зазначив заступник голови Дніпропетровської обласної ради Андрій Соколов.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

На знімку: триває обговорення документа.

Фото Дніпропетровських ОВА та облради.

Перший показ історичної драми «Щедрик», створеної режисером Олесею Моргунець-Ісаєнко за сценарієм Ксенії Заставської, відбудеться на благодійному фестивалі українського кіно сьогодні у Варшаві. Фільм транслюватиметься мовою оригіналу з польськими субтитрами, інформує *Державне агентство з питань кіно*

Фото: planetakino.

Попереду Сагайдачний...

ПОСТАТІ

Петро Сагайдачний залишив помітний слід у нашій історії. Боротьба за незалежність України, що посилювалася за часів Хмельницького, почалася саме за Сагайдачного.

Петро Конашевич-Сагайдачний народився, за більшістю джерел, 1582 р. в українській православній родині в селі Кульчиці (нині Самбірського району на Львівщині). Батьки Петра були досить багаті. Він здобував освіту в першому вищому навчальному закладі Східної Європи Острозької академії. Прослухавши повний курс академії, він отримав чудову освіту і став цінним полководцем в цьому періоді. Далі пішов на Січ, здобув популярність у війні з турками та в інших бойових походах власним талантом і одчайдушною хоробрістю. Сагайдачний був людиною сильною вдачею, енергійним, а в своїх рішеннях — дуже розважливим. Виконував обов'язки гетьмана у 1614—1622 рр.

Козацтво на початку XVII століття було єдиною проукраїнською бойовою силою. Для досягнення ефективної діяльності такої потужної сили енергію козаків треба було спрямувати в правильне русло. Сагайдачний поставив перед собою таке завдання і виконав його взірчево. Він провів адміністративну реформу, в результаті якої територія Війська Запорозького ділилася на полки з центрами у великих містах. На чолі підрозділів стояли полковники, які керували всією місцевою владою. Унаслідок цього вдалося зміцнити вертикаль влади на Лівобережній Україні.

Після проголошення Берестейської унії практично всі храми перейшли у власність Греко-католицької церкви. На шляху

з Москви до Єрусалима в Києві зупинився головний православний ієрарх Феофіл, з яким і зустрівся гетьман. Він пояснив патріарху ситуацію, яка сталася з українським православ'ям. За рішенням Феофіла, прийнятим під впливом прохання гетьмана, в 1615 році Київська митрополія була відновлена. Було обрано митрополита Київського і шістьох єпископів, які очолили кафедри на місцях.

22 квітня 1622 року, під час польсько-турецької війни, великий гетьман Війська Запорозького помер від ран, отриманих у битві під Хотиним.

Був одружений тричі, але загалом сімейне життя полководця не склалося. Спадок свій гетьман заповів не дружині, а на потреби церков, монастирів і Київського братства. Першою дружиною Сагайдачного була шляхтянка Анастасія Повченська. Приблизно 1604 року в них народився син Лукаш. Родина мешкала в Києві, на Подолі, у власному

маєтку, що був тимчасовою гетьманською резиденцією. Про сина Лукаша відомо, що 1618 року він прибув на навчання до Замойської академії та був записаний як Lucas Petri Konaszewicz. Від другої дружини гетьман мав трьох синів (відомо, зокрема про Федора, прямим нащадком якого є верховний отаман України та діаспори, маршал козацтва Дмитро Сагайдак).

Сучасники дуже високо оцінювали політичний талант Сагайдачного та визнавали загальноукраїнське значення його діяльності. Саме за його часів козацтво вийшло за вузько станові інтереси, сформувало свою політичну програму. Завдяки результативній політиці Сагайдачного в той час відбулося активне формування національної української спільноти з її чітко вираженими географічними кордонами. Сагайдачний перетворив Київ на політичний осередок України.

Ярослав СТЕХ.

Вічність українського етносу

Михайло Грушевський стверджував: анти — предки українського народу. Візантійський історик Прокопій Кесарійський (VI ст. н. е.) свідчить: «Племена ці, Sclaveni й Antes, не управляються однією людиною, а зстародавна живуть у народовладді, і від того в них вигідні й не вигідні справи завжди ведуться спільно... вони вважають, що один з богів — творець блискавки — саме він є єдиний владар усього...» Чи ж не так само в давньогрецькій міфології з юності людства Зевс — «творець блискавки», «єдиний владар» олімпійської сім'ї, «батько богів і людей»

Прокопій продовжує: «Та й ім'я в старовину у Sclaveni й Antes було одне й те ж: у давнину обоє цих племен називалися спорами (розсіяними), думаю через те, що вони жили, займаючи країну «спораден» (розсіяно), окремими селищами. Тому ім'я і землі доводиться займати багато. Вони живуть на більшій частині берега Істру (Дунаю. — В. П.) по той бік ріки». Це — коли дивитися із заходу.

московським законодавцям історичної моди, Б. Рибаківу й Д. Лихачову, вдалося занурити українську національну свідомість у темні безпросвітні. Не один з їхніх послідовників у багатостраждальній Україні, а може, й у зарубіжжі, скрегоче зубами із жалем за незбуте.

Кий, Щек, Хорив і сестра їхня Либідь — божества дохристиянських вірувань українських предків. Не страхаймося осудженого Візантією «дохристиянського язичництва». Головне те, що ніхто інший, а саме Кий — «творець блискавки». Громовержець. І що його образ виплеканий уявою пращурів українського роду з такого само давнього давня, як і Зевс давньогрецької міфології.

Літописні «Кий, Щек, Хорив і сестра їхня Либідь» понижені візантійською ортодоксією до рівня земних князів. Докладніше про це у виданій 2020 р. моєї книзі «Володар Грому».

Щек переважає тлінне тіло в пекло, як старець Харон» давньогрецької міфології. Хорив — пізніше перейменування життєдайного Сонця. Весняного — Ярила й літнього — Семирилла.

Либідь — Ранкова Зоря. Вона оспівана в донесених до сучасності колядках і щедрівках, як ніхто інший із літописних «князів».

*Ой за стіною, за кам'яною,
А за другою, за золотою,
Дівка Ланпушка вимивалася,
Вимивалася, наряджалася.
На себе брала все золотес,
А з себе скидала все голубес.*

(Колядки та щедрівки. В-во «Наукова думка». К. 1965. — С. 309).

Кому не втямки, що «за стіною, за кам'яною» — темна ніч. «А за другою, за золотою» — світаннячко раннє. Трави, квіти, дерева — усе, що росте — «вими-

вається» россою. Благословляється на новий день. Такою є символіка природного з вуст українських предків.

Видатний французький письменник Оноре де Бальзак шість разів навідувався до Києва. Вражений величчю віковичного міста над Дніпром, залишив запис у шоденнику: «Після того, як я приїхав до католицького Рима, я відчув щонайживіше бажання побачити Рим православний. Петербург — ще місто-немовля. Москва тільки-но вступає в мужній вік, але Київ — це вічне місто Півночі... Я побачив північний Рим, православне місто з трьомастами церквами, багатства Лаври, Софії...»

Джавахарлал Неру у в'язниці знайшов у собі сили написати надзвичайної ваги твір

«Відкриття Індії». Неру переконав співгромадян, що ніхто інший, як арії з Подніпров'я, оминаючи Гімалаї, діставалися узбережжя Індійського океану. Перший індійський космонавт Ракеш Шарма з високої орбіти мав сеанс зв'язку з прем'єр-міністром Індією Ганді. На запитання: «Яка Індія з космічної висоти?» відповів рядком з вірша мовою хінді: «Прекрасніша від усіх на світі!» А ще мовив: «Така ж прекрасна й Україна, звідки приходили наші предки». З тієї ж височини також сказав: «Нарешті я побачив свою праматір».

В Україні, не кажучи вже про російську федерацію, заявлене Джавахарлалом Неру замовчується. А для освічених індійців предковичне — ніяка не тайна.

1981 р. в індійському селі Пахаргарх (штат Мадх'я-Прадеш) було відкрито печери, стіни яких прикрашені кольоровими малюнками, барельєфами й скульптурами, що добре збереглися, хоч вік їх, як установлено дослідниками, — понад двадцять тисяч років. Ті зображення — ровесники насічок на кістках мамонтів та різьблених

орнаментів з унесвітньо відомої мізинської археологічної культури. Можливо, вікопомне залишив у спадок майбутнім поколінням виходець із «праматері», як мовив про Україну Ракеш Шарма.

У печерах Пахаргарха, серед тисячі з лишком наскельних начерків, не раз зустрічаються зображення тварини з ознаками оленя та бика. Незнає раніше поєднання одного з другим. Такого мутанта не знайти в жодному зоологічному каталозі. Зате в дотепер збережених колядках і щедрівках, мовби поза історією вселюдської цивілізації, тури-олени розгулюють собі, як живі.

*Стоїть ми стоїть світлонька нова,
А в тій світлонці, гей, газдиненька,
Гей, газдиненька на ім'я Анна.
Вна собі ходить, з челяддю говорить,
З челяддю говорить, в квартиру ся дивить.
Дивить ся, дивить в чисте поле,
В чисте поле, під темний лісок.
Ой висмотріла дивнеє звіря,
Дивнеє звіря тура-оленя,
На голівці ж му дев'ять різечків...
(Записано в 1830-х роках у селі Глибокому, Галичина).*

За моєю здогадкою, «світлонька нова» — небозвід. А «газдиненька» — Ранкова Зоря. Воістину, диво з див — предковична й немируща українська народна творчість. Виспіване долетіло до сучасності крізь неміряні тисячоліття. Так джерельна вода б'є з бозна-якої глибини.

Доморошені спеціалісти запевняють: «термін «Київська Русь» виник у XIX ст.» В «Історії Русів» сказано — «Давня Русь». Не виключено, що від первини, а це з-поміж XXII тисячоліття до н. е., про нашу праматір мовилося як про обшир «творця блискавки» Кия — Кийську землю.

Відродити Кия з такою ж предковичною пам'яттю, як Зевс у давньогрецькій міфології, означає ніщо інше, як звеличити столицю незалежної Української Держави, примножити її славу в світі. Якби НАН України воскресила доісторичну пам'ять українського народу, то, може б, претендент на довічну владу в московському кремлі не товк воду в ступі про «єдиний народ». А медведеву застрявала б у горлянку звіряча маячня про знищення України та її народу.

Греція, Ізраїль, Індія, Китай, країни Європи, як і всі інші держави на білому світі, докладають зусиль, щоб утвердитися зі своєю доісторичною пам'яттю. Дай, Доле праведна, здобути на повнокровне відродження незнищенної пам'яті справіку рідної Матері-Землі.

Вадим ПЕПА,
лауреат літературно-мистецьких премій
імені І. С. Нечуя-Левицького
та імені Олеса Гончара.
Фото Юрія ПЕРЕБАСВА.

На книжковому молитовному сніданку презентували програму літніх читань

У Національній бібліотеці України для дітей відбувся I Дитячий бібліотечний молитовний сніданок. Участь у ньому взяли діти з Києва, Маріуполя і Луганська. На їх запрошення до бібліотеки завітали представники Міністерства оборони України, Національної гвардії України, Всеукраїнської Ради Церков та релігійних організацій, Міністерства культури та інформаційної політики, представники органів влади Херсонської, Полтавської та Луганської областей, Національної спілки письменників України, а також капелани, громадські діячі, письменники, волонтери.

Перший заступник міністра культури та інформаційної політики Ростислав Карандєєв, заступник міністра юстиції України Олена Висоцька, керівник мережі дитячих недільних шкіл «Чадо», викладач Київської православної богословської академії протоієрей Петро Лопатинський, начальник Служби військового капеланства ЗСУ полковник Олексій Терещук, заступник з морально-психологічного забезпечення запасної роти в/ч А 2167 72 ОМБр ім. Чорних Запорозжців майор Сергій Лавський та інші гості долучилися до відеомарафону, під час якого відбулося обговорення важливих тем — як виховати дитину громадянином своєї країни, прищепити їй моральні

принци та патріотизм, любов до читання і навчання та як зробити її щасливою.

Головним помічником батьків та учителів у процесі виховання нового покоління, звичайно, є книга. Перший в Україні Дитячий бібліотечний молитовний сніданок, що відтепер буде традиційним, став важливою частиною програми з промоції читання та долучення дітей до важливих громадських справ.

Відкриваючи захід, генеральний директор НБУ для дітей Алла Гордієнко зазначила: «Ми прагнемо досягати єднання і взаєморозуміння, спільними зусиллями та спільними молитвами наближаючи нашу Перемогу — заради дітей, чий допитливий розум та відкриті серця обов'язково прославлять

Дорослих і маленьких читачів єднає віра та книга.

нашу державу, заради тих, хто не дочекався, але вірив у Перемогу — і дорослих, і дітей».

«У спільній молитві діти і дорослі на діалоговому майданчику добра та порозуміння утворили енергетичне коло єдності. Ми знаємо, що Всесвіт почув нас і відгукнується. Бог, який у будні носить форму ЗСУ, а у свято вдягає вишиванку, дасть зеле-

не світло дитячій ширій вірі і молитві», — наголошує керівниця бібліотеки.

З вірою у Перемогу України маленькі читачі в цей день організували аукціон-продаж своїх малюнків та виготовлених власними руками сувенірів, а зібрані кошти передали на потреби ЗСУ. В програмі заходу були також виставка елементів знище-

ної ворожої зброї, перетворених юними митцями на арт-об'єкти, презентація книжки «Вусата історія» та зустріч з письменницею Марією Артеменко, вистава дитячої студії «Бібабо», презентація літніх читань «Жовто-блакитні канікули».

Світлана ЧОРНА.

Фото надано Національною бібліотекою України для дітей.

КОНКУРС

Юні академіки — у трійці найкращих

Під час III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідних робіт команда Кіровоградської Малої академії наук доєдналася до найкращих закладів МАН України, адже здобула 45 перемог.

Перше місце вибороли шість юних науковців — Маріам Єсікян (Боківський ліцей Гурівської сільської ради Кропивницького району), Діана Григораш (Бобринецький ліцей № 1 Бобринецької міської ради), Злата Коцур і Власій Свінцицький (Центральноукраїнський науковий ліцей-інтернат), Софія Писаренко (Глодоський ліцей Новоукраїнського району), Максим Туртуріка (Оникіївський ліцей Мар'янівської сільради Новоукраїнського району).

Срібні нагороди в 15 призерів — Глеба Цуканова, Софія Василік, Андрія Бондарчука, Дар'ї Виговської, Тараса Жданова, Іллі Кісіля, Ярослава Крутова, Максима Лушца, Поліни Марфули, Даніла Нікішова, Владислава Терещенка, Дар'ї Філіпенко, Ірини Чабан, Анни Янушевої, Назара Лісового.

«Бронзу» вибороли Дар'я Білецька, Дар'я Богачук, Андрій Бондарчук, Валерія Бузінова, Тетяна Бухарева, Ілона Гальченко, Яна Гудзь, Артем Жерновий (у двох секціях), Вікторія Зеленська, Злата Коцур, Кирило Кошовий, Кругляк Олеся, Нікіта Курлов, Марія Майстренко, Альона Пеніна (у двох секціях), Власій Свінцицький, Нікіта Скляниченко, Марія Тарасова, Вероніка Шабанова, Владислав Шинкарук, Анна Шістя, Аліна Яковлева.

«Неймовірно щасливі за наших переможців — це доказ проїткої, титанічної праці учнів та педагогів», — наголосили в Кіровоградській Малій академії наук.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

ОГОЛОШЕННЯ

Потрібні працівники на виробництво: Черкаська, Київська, Вінницька, Івано-Франківська обл. та м. Львів, м. Одеса. ЗП 18-25 тис.грн.
Надається форма, харчування, гуртожиток. Телефонуйте: 099-044-18-24, 093-381-50-25, 067-273-81-28.

Втрачені документи на ім'я **Дорогань Олександр Дмитрович, військовий квиток, серія СО № 752865, виданий Голосіївським РВК від 16.09.2017 р.; посвідчення учасника бойових дій, серія УБД № 106410, видане управлінням персоналу штабу в/ч А 4583 від 24.04.2018 р., вважати недійсними.**

Після смерті 19.12.2022 Овсянникова Володимира Олеговича, 29.07.2000 р.н., відкрито спадкову справу. Спадкоємців прошу звертатися до приватного нотаріуса КМНО Шестопа О.П. за адресою: 02125, м.Київ, вул. Петра Запорожця, буд.13, кв. 58

Розшукуються будь-які спадкоємці за законом або за заповітом померлого 18 квітня 2020 року **КОБЗАРА МИКОЛИ ПАНАСОВИЧА, 07.05.1938 року народження, який проживав у місті Валки, Богодухівського району, Харківської області.** Звертатися в місячний термін з дня опублікування об'яви за адресою: 63002, місто Валки, вулиця Харківська №2, Богодухівського району, Харківської області; тел. (05753) 51139, державний нотаріус Наталія Кобзар.

ОГОЛОШЕННЯ щодо продажу активів АТ "МР БАНК"

Номер лоту:	Коротка назва лоту/номер кредитного договору:
GL16N023942	Активи АТ "МР БАНК": Права вимоги за договором про відкриття кредитної лінії №16-Н/08/14/ЮО від 14.08.2008 та права вимоги за договором про відкриття кредитної лінії №259-ВН/06 від 20.12.2006, права вимоги за договором про надання кредиту у формі овердрафт №03-Н/08-О від 24.01.2008 та права вимоги за договором про відкриття кредитної лінії №11-Н/08 від 13.02.2008 та права вимоги за договором про відкриття кредитної лінії №96-Н/07 від 25.04.2007 та права вимоги за договором про відкриття кредитної лінії №86-В/07 від 06.04.2007, права вимоги за договором про надання кредиту у формі овердрафт №02-Н/08-О від 18.01.2008 укладеними між АТ "МР БАНК" та юридичними особами та дебіторська заборгованість за Договором №Т029-010031747 від 09.10.2020. Активи ПАТ "ПРОМІНВЕСТБАНК": права вимоги за договором 02-01/12 укладеним між ПАТ "ПРОМІНВЕСТБАНК" та юридичною особою.
Місце проведення аукціону: www.prozorro.sale	
Дата проведення аукціону: 22.06.2023	
Час проведення аукціону: Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону) по кожному лоту вказується на веб-сайті: www.prozorro.sale	
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні): https://www.fg.gov.ua/passport/54277	

Приватний нотаріус Миргородського районного нотаріального округу Полтавської області **Сахарова Л.І.,** викликає спадкоємців померлого 25 жовтня 2022 року **Хожія Івана Миколайовича, 21 жовтня 1977 року народження.** Звертатись до 03 липня 2023 року за адресою: вулиця Шевченка, 96, смт. Велика Багачка, Миргородського району, Полтавської області, 38300.

Приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу **Пестич Л.В.** заведено спадкову справу після смерті **Андрійченка Івана Пантелеймоновича, 30 серпня 1930 року народження, померлого 08 березня 2023 року.**

Всі спадкоємці померлого **Андрійченка Івана Пантелеймоновича** запрошуються для оформлення та отримання спадщини до офісу приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу **Пестич Л.В.** за адресою: м. Київ, вул. Євгена Чикаленка, буд. 1-3/5, кв. 1. Про зустріч попередньо домовлятися за телефоном: +38067-703-40-60.

Я, **Гранкіна Ганна Павлівна, приватний нотаріус Одеського районного нотаріального округу Одеської області,** прошу опублікувати оголошення наступного змісту: "Мною, **Гранкіною Г.П.,** приватним нотаріусом Одеського районного нотаріального округу Одеської області заведено спадкову справу після смерті 26.01.2023 року **Говорун Тетяни Юхимівни, 15.06.1956 року народження.** Прошу **Парадюк Галину Олександрівну, 27 листопада 1963 року народження та Колеснікову Жанну Миколаївну, 06 листопада 1979 року народження,** звернутись до мене за адресою: 67803, Одеська область, Одеський район, с. Лиманка, провулок Земний 4, ж /м Совіньон, будинок 2а, група нежитлових приміщень № 13,14,15,16.

ОГОЛОШЕННЯ щодо продажу активів АТ "МР БАНК"

Номер лоту:	Коротка назва лоту/номер кредитного договору:
G21N023963	Основні засоби в кількості 201 одиниця, перелік наведено у публічному паспорті активу
G21N023964	Основні засоби в кількості 210 одиниць, перелік наведено у публічному паспорті активу
G21N023965	Основні засоби в кількості 156 одиниць, перелік наведено у публічному паспорті активу
G21N023966	Основні засоби в кількості 32 одиниці, перелік наведено у публічному паспорті активу
G21N023967	Основні засоби в кількості 157 одиниць, перелік наведено у публічному паспорті активу
G21N023968	Основні засоби в кількості 201 одиниця, перелік наведено у публічному паспорті активу
Місце проведення аукціону: www.prozorro.sale	
Дата проведення аукціону: 14.06.2023	
Час проведення аукціону: Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону) по кожному лоту вказується на веб-сайті: www.prozorro.sale	
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні): https://www.fg.gov.ua/passport/54295	

Сьогодні короткочасні помірні дощі прогнозують у західних областях. На решті території України хмарно з проясненнями, без опадів. Температура повітря вдень переважно 24—26 градусів з позначкою плюс. Вночі переважно 11—13 градусів тепла, на півдні до +16. Вітер південний, до 5—10 м/с

■ **1847.** Народився Олександр Барвінський — український історик, педагог, громадсько-політичний діяч.
 ■ **1889.** Народився Ігор Сікорський — українсько-американський інженер (авіаконструктор) і підприємець, уродженець Києва.
 ■ **1992.** Вступ Спілки журналістів України до Міжнародної федерації журналістів.
 ■ **1992.** У Києві відбулося урочисте відкриття відродженого університету «Києво-Могилянська академія».
 ■ **2018.** Померла Кіра Муратова — український кінорежисер, народна артистка України.
 ■ **2019.** Помер Юрій Мушкетик — український письменник, Герой України.

ВІСТІ З ГРОМАД

Виконали понад 30 ангиографічних досліджень

Сарненська ТГ. У кардіоцентрі Комунального некомерційного підприємства «Сарненська центральна районна лікарня» Сарненської міської ради вперше провели мініінвазивне втручання при гострому інфаркті міокарда 57-річному жителю міста Сарни. Йому виконано коронарографію із стентуванням звуженої судини. Пацієнт почувається добре та проходить відповідне лікування. Такі операції стали можливими після того, як Рівненська обласна лікарня за погодженням з обласною радою передала відповідне обладнання сарненському закладу. «Загалом наші медики виконали понад тридцять ангиографічних досліджень судин серця та більш як 10 стентувань», — каже генеральний директор лікарні кандидат медичних наук Олександр Нестеренко.

Культпрацівники для ЗСУ

Березнівська ТГ. Як повідомили у міськраді, 26 570 гривень вдалося зібрати на благодійних заходах клубним закладам громади в травні та перерахувати на потреби ЗСУ. Понад 20 тисяч гривень з цієї суми зібralи жителі с. Тишиця на благодійному ярмарку «Все буде Україна», ініційованому місцевим клубним закладом.

Про місцеві медіа

Корецька ТГ. До Дня журналіста Корецький історичний музей підготував спеціальну виставку «Історія журналістики Корецьчини». На експозиції представлено і найдавніші періодичні видання минулого, і сучасну періодику, різноманітні експонати, які були незамінні весь час існування журналістики, та багато іншого. Також відвідувачі мають нагоду особисто познайомитись із творчими журналістики Корецьчини.

25 років «Доброчину»

Дубенська ТГ. 25 років громадське товариство інвалідів з дитинства «Доброчин», яке очолює Раїса Васильєва, опікується цією категорією мешканців міста Дубно. Нині на обліку в товаристві 160 дорослих, 60 дітей та 16 важкохворих осіб. З початку повномасштабного вторгнення росії члени товариства допомагають ЗСУ та всіляко підтримують вимушених переселенців.

Нове реабілітаційне відділення

Рівненська ТГ. Відремонтовані приміщення, нові спеціальні ліжка, сучасне обладнання для проведення реабілітації, а головне — кваліфіковані медики, які допомагають пацієнтам значно легше проходити післяопераційну реабілітацію. У реабілітаційному відділенні, що на території Рівненської міської лікарні громади, є комфортні палати на 20 ліжок, процедурний кабінет, зали фізичної терапії та ерготерапії, кабінет для надання індивідуальної реабілітаційної допомоги з фізичної терапії та інші.

Добірку підготувала наш власкор у Рівненській області Олександра ЮРКОВА.

Битва на Бахмутському напрямку триває

ФРОНТ

Широкомасштабний наступ, до якого готують Сили оборони, не буде тихим. Українці його почують та побачать. Але поки що Міноборони поширило відео з нашими військовими та красномовним натяком на те, що треба зберігати тишу. Сказали, що анонсів не буде. Але й без них на фронті гаряче. Лише за добу (на ранок 5.06) на сході країни відбулося 29 бойових зіткнень.

За даними Генштабу, на Сіверському та Слобожанському напрямках ворог здійснив невдалу спробу проникнення ДРГ через державний кордон України в районі населеного пункту Зелене Харківської області, також завдав ракетних ударів у районах Вовчанська, Чугуєва та авіаударів у районах Івашок, Огірцевого, Гатища Харківської області.

На Куп'янському напрямку росія вела марні наступальні дії поблизу Новоселівського Луганської області, завдала авіаційного удару в районі Сергіївки Донецької області. Артилерійські і мінометні обстріли противника зазнали Колодязне, Красне Перше, Фіголівка, Новомлинськ, Довгеньке, Кутківка, Дворічна, Западне, Кислівка, Котлярівка, Табівка, Берестове Харківської області та Новоселівське Луганської області.

На Бахмутському напрямку ворог вів марні наступальні дії у напрямку Іванівського, завдав авіаційних ударів у райо-

нах Васютинського, Торецька та Північного. Артилерією атакували райони населених пунктів Васюківка, Оріхово-Василівка, Хромове, Часів Яр, Іванівське, Ступочки, Предтечине, Біла Гора, Дилівка та Нью-Йорк Донецької області.

На Авдіївському напрямку росіяни завдали авіаційного удару в районі Авдіївки. Здійснили артилерійські обстріли районів населених пунктів Авдіївка, Первомайське, Карлівка Донецької області. На Мар'їнському ворог завдав авіаційного удару в межах цього населеного пункту. Здійснив артилерійські обстріли населених пунктів Гостре, Мар'їнка, Перемога Донецької області.

На Запорізькому та Херсонському напрямках окупанти обороняються. Вони завдали авіаційних ударів у районах Ольгівського, Берислава та Веселого. Також здійснили артилерійські обстріли низки населених пунктів.

Днями російські добровольці почали чергову

операцію на території Белгородщини. Опубліковані в ЗМІ кадри свідчать, що бійці легіону «Свобода Росії» діяли поблизу населеного пункту Нова Таволжанка, а РДК та інша частина легіону завдавали ударів поблизу міста Шебекино.

Добровольці заявили, що ці дії є початком «другої фази» операції.

Військовий експерт, капітан армії оборони Ізраїлю у відставці Григорій Тамар вважає, що кількість таких рейдів може збільшуватися. Іхній успіх, результатив-

ність і послідовність прямо пропорційні успіхам української армії на фронті. За його словами, коли Сили оборони зможуть розгромити російські війська, лави добровольців значно поповняться.

Олександр СЕРГІЄНКО.

МАЛЮНОК ДНЯ

Вічні янголи. За 8 років російсько-української війни загинуло 152 дитини, а з початку повномасштабного вторгнення ще 485 невинних дитячих душ відлетіли у вічність.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

СПОРТ

Турнірна хроніка

Легка атлетика. Генгело (Нідерланди). Турнір Continental Gold Tour на FBK Games.

У секторі стрибків у висоту Україну представляли три учасниці. Ярослава Магучіх виграла змагання (200 см). Висоту взяла з першої спроби. Планка 205 см не підкорилась українці. Ярослава виграла третій турнір з трьох у цьому сезоні.

Ірина Геращенко з особистим рекордом сезону (193 см) стала другою. Юлія Левченко також встановила особистий рекорд у сезоні (190 см), але стала четвертою на турнірі, поступившись Йоганні Гьорінг (Німеччина) за кількістю спроб.

Теніс. Париж (Франція). Roland Garros — Grand Slam. Грунт. Призовий фонд 19 804 000 євро. 4-те коло.

Еліна Світоліна (Україна, 192 WTA) — дар'я Касаткіна (рф, 9 WTA). 6:4, 7:6 (5).

Поединок тривав годину і 59 хвилин. Світоліна тричі подала навиліт, зробила одну подвійну помилку, реалізувавши 6 із 12 брейк-пойнтів.

У другому сеті українка подавала на матч за рахунку 5:4, однак не змогла дотиснути суперницю. Партия перейшла в тай-брейк, у якому Еліна виявилася точнішою.

Світоліна вчетверте пробилася до 1/4 фіналу Ролан Гаррос. У чвертьфіналі українка зіграє з ариною Сабаленко. Матч відбудеться сьогодні, 6 червня.

Чемпіонат країни фінішував

Футбол. Чемпіонат УПЛ. 30-й тур. 4 червня.

«Ворскла» — «Шахтар». 2:1. Полтава. Стадіон імені Олексія Бутковського. **Рефері** — Ігор Пасхал (Херсон). **Голи:** Сефері, 37 (п), Павлюк, 50 — Бондаренко, 80. **Вилучено** Пердугу («Ворскла», 71, друге попередження).

«Металіст 1925» — «Динамо». 1:1. Київ. НТК імені Віктора Баннікова. **Рефері** — Максим Козиряцький (Запоріжжя). **Голи:** Габелок, 38 — Рамірес, 20 (п). **Вилучено** Дячука («Динамо», 34, пряма червона картка); Габелка («Металіст 1925», 89, друге попередження).

«Минай» — «Зоря». 0:3. Минай. «Минай-Арена». **Рефері** — Віталій Романов (Дніпро). **Голи:** Русин, 8, 58, Батагов, 24. На 39-й хвилині Русин («Зоря») не реалізував пенальті (воротар).

«Дніпро-1» — «Кривбас». 1:0. Ужгород. «Авангард». **Рефері** — Дмитро Бондаренко (Одеса). **Гол:** Бланко, 73.

«Металіст» — «Чорноморець». 0:3. Одеса. «Чорноморець». **Рефері** — Андрій Коваленко (Полтава). **Голи:** Юсов, 75, 86, Хадіда Гай, 90+2. **Рух** — «Олександрія», 0:0. Львів. «Арена Львів». **Рефері** — Дмитро Кривушкін (Харків).

«Верес» — «Інгулець». 1:0. Рівне. «Авангард». **Рефері** — Володимир Новохатній (Черкаська область). **Гол:** Вовченко, 74. **Вилучено** Курка («Верес») і Нагієва («Інгулець»). Обох на 90+4 за бійку.

«Колос» — «Львів». 1:0. Ковалівка. «Колос». **Рефері** — Дмитро Кубяк (Одеса). **Гол:** Велетен, 28. **Вилучено** Чоботенка («Колос», 45, друге попередження).

	В	Н	П	М	О
1. «Шахтар»	22	6	2	69—21	72
2. «Дніпро-1»	21	4	5	61—27	67
3. «Зоря»	21	4	5	64—31	67
4. «Динамо»	18	6	6	51—25	60
5. «Ворскла»	13	6	11	38—37	45
6. «Олександрія»	10	14	6	42—39	44
7. «Кривбас»	12	5	13	26—30	41
8. «Колос»	10	6	14	23—36	36
9. «Чорноморець»	9	8	13	35—40	35

10. «Минай»	8	9	13	22—33	33
11. «Рух»	7	11	12	31—37	32
12. «Металіст 1925»	6	14	10	23—42	32
13. «Верес»	8	7	15	35—45	31
14. «Інгулець»	8	7	15	22—34	31
15. «Металіст»	5	7	18	27—58	22
16. «Львів»	3	4	23	18—52	13

Завершальний тур чемпіонату відбувся протягом одного дня. Він дав відповідь на кілька запитань, котрі залишилися.

По-перше, це стосується призерів. «Зорі», щоб здобути «срібло», необхідно було не лише виграти в «Минай» на його полі. Луганська мрія здійснилася б, якби дніпряни втратили очки в зустрічі з «Кривбасом». Але «Дніпро-1» виграв, набрав рівну кількість балів із «Зорею» і за результатом особистих зустрічей фінішував другим.

Для «Зорі» це четверта «бронза» в національних чемпіонатах. Отже, «Дніпро-1» побореться за право виступати в груповому турнірі Ліги чемпіонів із другого кваліфікаційного раунду, а «Зоря» — в Лізі Європи (плей-оф раунд).

Раніше стало відомо, що «Шахтар» напряму виходить до групового турніру ЛЧ.

«Динамо» (3-й раунд кваліфікації) і «Ворскла» (2-й раунд) представлятимуть Україну в Лізі конференцій.

По-друге, в останньому турі мали визначитися клуби, які з третього і четвертого командами Першої ліги посперечаються за місця в УПЛ. Нагадаємо, раніше стало відомо, що «Львів» і «Металіст» залишають вищий клас, а замість них в УПЛ-2023/2024 гратимуть два найкращі колективи Першої ліги — «Полісся» (Житомир) і «Оболонь» (Київ).

Отже, перехідні поединки 10 і 14 червня зіграють: «Верес» (Рівне) — «Металург» (Запоріжжя); «Інгулець» (Петрове) — ЛНЗ (Черкаси).

Інформація на завершення — нападник збірної України і «Дніпра-1» Артем Довбик став найкращим бомбардиром чемпіонату УПЛ 2022/2023. 25-річний футболіст забив 24 м'ячі (8 з пенальті) у 29 матчах.

Підготував Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

Над номером працювали: Віктор БОНДАР, Тетяна УВЕРОВА.

В.о. головного редактора Сергій ДЕМСЬКИЙ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
 ► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
 ► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
 ► Рукописів не повертаємо.
 ► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
 ► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
 Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка).
 Передплатні індекси та передплатна ціна на 2023 рік

Для фізичних осіб:
 40224 — 40 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
 08775 — 35 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
 Для підприємств і організацій:
 60955 — 80 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
 Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Друк:
 ТОВ «Мега-Поліграф»,
 04073 м. Київ,
 вул. Марка Вовчка, 12/14,
 тел. (044) 581-68-15
 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 90066
 Видавець —
 Державне підприємство
 «Редакція газети «Голос України».
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
 для довідок — 503-68-72;
 відділ реклами — 453-44-56;

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama1@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

